

**Informacja dotycząca adekwatności kapitałowej
Banku Spółdzielczego w Gliwicach podlegająca
ujawnieniu
na dzień 31.12.2022 roku**

Gliwice, czerwiec 2023 r.

Spis treści

1	Wprowadzenie.....	4
1.1	Organy Banku.....	5
1.2	Przedmiot działalności.....	6
1.3	Podstawa sporządzenia Polityki informacyjnej	8
1.4	Informacja na temat polityki rekrutacji Członków Zarządu i Rady Nadzorczej oraz zapewniania różnorodności wyboru Członków Zarządu i Rady Nadzorczej.....	9
1.5	Informacja na temat liczby stanowisk dyrektorskich zajmowanych przez członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej	10
1.6	Oświadczenie Zarządu Banku Spółdzielczego w Gliwicach w zakresie informacji podlegającej ujawnieniu	10
2	Cele i strategię w zakresie zarządzania ryzykiem.....	11
2.1	Ogólne założenia systemu zarządzania ryzykiem	11
2.2	Identyfikowane przez Bank obszary ryzyka.....	11
2.3	Kluczowe cele w procesie zarządzania ryzykiem	12
2.4	Regulacje wewnętrzne w zakresie systemu zarządzania ryzykiem.....	15
2.5	Struktura organizacyjna systemu zarządzania ryzykiem.....	19
2.6	Zakres i charakter systemów raportowania pomiarów ryzyka	21
2.7	Informacje ujawniane w trybie art. 435 Rozporządzenia CRR.	25
2.8	Oświadczenie Zarządu Banku Spółdzielczego w Gliwicach w zakresie profilu ryzyka	25
3	Fundusze własne.....	27
4	Wymogi kapitałowe	28
4.1	Opis metody stosowanej do oceny adekwatności kapitałowej.....	28
4.2	Ekspozycje i wartość ekspozycji ważonej ryzykiem dla ryzyka kredytowego	29
4.3	Wymogi kapitałowe dotyczące wszystkich obszarów ryzyka.....	29
5	Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta	30
6	Bufory kapitałowe.....	30
7	Wskaźniki globalnego znaczenia systemowego	31
8	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego.....	31
8.1	Ogólne założenia strategii zarządzania ryzykiem kredytowym	31
8.2	Definicje pozycji przeterminowanych i pozycji o utraconej wartości	31
8.3	Pozostałe istotne założenia procesu określania korekt	32

8.4	Całkowita i średnia kwota ekspozycji	32
8.5	Rozkład geograficzny ekspozycji	33
8.6	Rozkład branżowy ekspozycji	33
8.7	Struktura ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności.....	34
8.8	Uzgodnienie zmian korekt o ryzyko kredytowe dla ekspozycji o utraconej wartości	35
9	Aktywa wolne od obciążeń	35
10	Korzystanie z ECAI	35
11	Ekspozycja na ryzyko rynkowe	35
12	Ryzyko operacyjne.....	35
13	Ryzyko płynności	39
14	Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym	48
15	Ekspozycje na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym	51
16	Ekspozycje na pozycje sekurytyzacyjne	54
17	Polityka w zakresie wynagrodzeń.....	54
18	Dźwignia finansowa	57
19	Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego	58
20	Stosowanie technik ograniczenia ryzyka	58
20.1	Zasady i procedury dotyczące kompensowania pozycji bilansowych i pozabilansowych	58
20.2	Zasady i procedury wyceny zabezpieczeń i zarządzania nimi	58
20.3	Opis głównych rodzajów zabezpieczeń przyjmowanych przez Bank	59
20.4	Główne rodzaje gwarantów i kontrahentów kredytowych instrumentów pochodnych	61
20.5	Informacje na temat koncentracji w zakresie ograniczania ryzyka kredytowego	61
21	Stosowanie metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego	62
22	Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego	63
23	Podsumowanie.....	63

1 Wprowadzenie

Bank Spółdzielczy w Gliwicach jest spółdzielnią. Bank prowadzi działalność na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (Dz.U. z 2016 r., poz. 1826 z późn. zm.);
- 2) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 2016 r., poz. 1988 z późn. zm.);
- 3) ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2016 r., poz. 21 z późn. zm.);
- 4) Ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości, zwanej dalej: „Ustawą o rachunkowości”
- 5) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zwanego dalej „Rozporządzeniem 575/2013”,

a także innych przepisów prawa oraz Statutu Banku.

Bank Spółdzielczy w Gliwicach, działając w interesie swoich członków, prowadzi działalność bankową na rzecz osób fizycznych, osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, jeżeli posiadają zdolność prawną.

Podstawowym aktem regulującym organizację Banku jest Statut Banku Spółdzielczego w Gliwicach. Bank wpisany został do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000044344, z dniem 03.10.2001 r. Akta rejestrowe Banku przechowywane są w Sądzie Rejonowym w Gliwicach Wydział X Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, mającym siedzibę w Gliwicach przy ul. Powstańców Warszawy 23, 44-101 Gliwice.

Bank posiada REGON nr: 000496521.

Bank posiada NIP nr: 631-01-01-649.

Bank w 2022 roku prowadził działalność w następujących jednostkach organizacyjnych zlokalizowanych w:

- 1) Gliwicach;
- 2) Pyskowicach;
- 3) Lublińcu;

4) Sośnicowicach;

5) Ciasnej.

Bank od 2002 r. zrzeszony jest z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A., mającym siedzibę w Warszawie przy ul. Grzybowskiej 81, a ponadto na mocy umowy z dnia 31.12.2015 roku przystąpił do Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia Banku BPS. Na mocy decyzji Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 28.11.2006 r. Bank Spółdzielczy w Gliwicach uprawniony jest do prowadzenia działalności na terenie całego kraju.

Bank Spółdzielczy w Gliwicach nie działa w grupie kapitałowej i nie posiada podmiotów zależnych i dominujących.

1.1 Organy Banku

Organami Banku są:

- 1) Walne Zgromadzenie Przedstawicieli, zastąpione ze względu na ilość członków przez Zebranie Przedstawicieli;
- 2) Zebrania Grup Członkowskich.
- 3) Rada Nadzorcza;
- 4) Zarząd;

W okresie od 01.01.2022 r. do 06.06.2022 r. Rada Nadzorcza pracowała w składzie:

- 1) Władysław Wolak – Przewodniczący Rady Nadzorczej;
- 2) Andrzej Krzesiński – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej;
- 3) Marzenna Szymczak-Błahut – Sekretarz Rady Nadzorczej;
- 4) Antoni Berbesz – Przewodniczący Komisji Rewizyjnej;
- 5) Joachim Wysocki – Członek Komisji Rewizyjnej;
- 6) Jerzy Gawłowski – Członek Komisji Rewizyjnej;
- 7) Andrzej Zarzycki – Członek Rady Nadzorczej.

W okresie od 07.06.2022 r. do 31.12.2022 r. Rada Nadzorcza pracowała w składzie:

- 1) Władysław Wolak – Przewodniczący Rady Nadzorczej;
- 2) Zbigniew Jezierski – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej;
- 3) Pelagia Pradelok – Sekretarz Rady Nadzorczej;
- 4) Andrzej Zarzycki – Przewodniczący Komisji Rewizyjnej;
- 5) Joachim Wysocki – Członek Komisji Rewizyjnej;

6) Jerzy Gawłowski – Członek Komisji Rewizyjnej;

W okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. Zarząd pracował w składzie:

- 1) Krzysztof Kochański – Prezes Zarządu;
- 2) Ewa Karkocha – Wiceprezes Zarządu;
- 3) Stanisław Ogryzek – Wiceprezes Zarządu.

1.2 Przedmiot działalności

Bank Spółdzielczy w Gliwicach posiada uprawnienie do prowadzenia działalności na terenie całego kraju. Przedmiot działania Banku Spółdzielczego obejmował na dzień 31.12.2022 r. następujące czynności bankowe:

- 1) przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów;
- 2) prowadzenie innych rachunków bankowych;
- 3) udzielanie kredytów;
- 4) udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych;
- 5) przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych;
- 6) udzielanie pożyczek pieniężnych;
- 7) operacje czekowe i wekslowe;
- 8) wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu;
- 9) nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych;
- 10) przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych – jednak w tym przedmiocie Bank nie posiada aktualnej oferty;
- 11) udzielanie i potwierdzanie poręczeń;
- 12) prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych;
- 13) pośredniczenie w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym. Przekazy pieniężne dokonywane są za pośrednictwem Banku Zrzeszającego.

Czynności bankowe, o których mowa pkt. 3, 4, 6 i 11, Bank Spółdzielczy może wykonywać z osobami fizycznymi zamieszkującymi lub prowadzącymi przedsiębiorstwo na terenie działania Banku Spółdzielczego lub z osobami prawnymi i jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej, a posiadającymi zdolność prawną,

mającymi siedzibę lub jednostki organizacyjne na terenie całego kraju. Czynności bankowe, o których mowa w pkt. 4 i 11 Bank Spółdzielczy może wykonywać w zakresie i trybie uzgodnionym z Bankiem Zrzeszającym.

Bank wykonuje również następujące czynności:

1. obejmuje lub nabywa akcje i prawa z akcji, udziały innej osoby prawnej i jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych,
2. dokonuje obrotu papierami wartościowymi,
3. dokonuje, na warunkach uzgodnionych z dłużnikiem, zamiany wierzytelności na składniki majątku dłużnika,
4. nabywa i zbywa nieruchomości,
5. świadczy usługi konsultacyjno-doradcze w sprawach finansowych,
6. świadczy usługi finansowe w zakresie pośrednictwa przy zawieraniu umów ubezpieczeniowych.
7. świadczy usługi w zakresie wydawania środków identyfikacji elektronicznej w rozumieniu przepisów o usługach zaufania.

Poza wymienionymi czynnościami Bank Spółdzielczy w Gliwicach może przyjmować i przekazywać drogą elektroniczną wnioski i załączniki, o których mowa w art. 13 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci. Ponadto Bank prowadzi działalność społeczną i kulturalno-oświatową na rzecz swoich członków i ich środowiska.

Czynności, o których mowa w postanowieniach Statutu określających przedmiot działania Banku Spółdzielczego, zostały sklasyfikowane według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) jako:

1. PKD 64.19.Z Pozostałe pośrednictwo pieniężne,
2. PKD 64.99.Z Pozostała finansowa działalność usługowa, gdzie indziej niesklasyfikowana, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszów emerytalnych,
3. PKD 66.19.Z Pozostała działalność wspomagająca usługi finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszów emerytalnych,
4. PKD 66.22.Z Działalność agentów i brokerów ubezpieczeniowych,
5. PKD 66.29.Z Pozostała działalność wspomagająca ubezpieczenia i fundusze emerytalne,

6. PKD 68.10.Z Kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek. Sprawozdanie Zarządu z działalności Banku Spółdzielczego w Gliwicach

1.3 Podstawa sporządzenia Polityki informacyjnej

1. Niniejsza informacja została sporządzona zgodnie z zasadami określonymi między innymi w:
 - 1) Ustawie Prawo bankowe;
 - 2) Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013, zmienionym przez Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/876 z dnia 20 maja 2019 r.;
 - 3) Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 2021/637 z dnia 15 marca 2021;
 - 4) Rekomendacjach P, M, H, Z – Komisji Nadzoru Finansowego;
 - 5) Wytycznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (EUNB) dotyczących dokonywania ujawnień informacji, w tym wytyczne EBA/GL/2014/14 - w sprawie istotności, zastrzeżonego charakteru i poufności ujawnianych informacji oraz częstotliwości ujawniania zgodnie z art. 432 ust. 1, art. 432 ust. 2 i art. 433 rozporządzenia (UE) nr 575/2013;
 - 6) Zasadach Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego;
 - 7) Statucie Banku Spółdzielczego w Gliwicach;
 - 8) Polityce informacyjnej Banku Spółdzielczego w Gliwicach.
2. Niniejszy dokument obejmuje, z zastrzeżeniem ust. 3 i ust. 4, wszystkie informacje określone w Części Ósmej Rozporządzenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 2).
3. Bank spełnia warunki „małej i niezłożonej instytucji” oraz „instytucji nienotowanej” w rozumieniu Rozporządzenia CRR i jako instytucja mała i niezłożona oraz instytucja nienotowana raz do roku ujawnia najważniejsze wskaźniki, o których mowa w art. 447 Rozporządzenia CRR.
4. Bank nie ujawnia informacji uznanych za nieistotne tj. gdy ich pominięcie nie zmieni oceny użytkownika opierającego się na Informacji podlegającej ujawnieniu, przy podejmowaniu decyzji ekonomicznych.
5. Bank nie ujawnia informacji zastrzeżonych lub poufnych. Informacje uznaje się za zastrzeżone, jeżeli ich podanie do wiadomości publicznej osłabiłoby jego pozycję

konkurencyjną. Informacje uznaje się za poufne, jeśli Bank zobowiązał się wobec klienta do zachowania poufności.

6. Bank, zgodnie z art. 435 ust. 1 lit. e i f Rozporządzenia CRR, przedstawia:

- 1) oświadczenie Zarządu Banku na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku;
- 2) oświadczenie Zarządu na temat ryzyka, w którym omówiony został ogólny profil ryzyka związany ze strategią działalności i zawarte zostały kluczowe wskaźniki i dane liczbowe, zapewniające zewnętrznym zainteresowanym stronom całościowy obraz zarządzania ryzykiem przez Bank, w tym interakcji między profilem ryzyka a tolerancją na ryzyko określoną przez Zarząd Banku. Wartości liczbowe ujawniane są w złotych polskich (PLN), w zaokrągleniu do tysiąca złotych. Informacje ujawniane ogłaszane są w języku polskim w oparciu o przepisy obowiązujące na dzień ujawniania. Polityka w zakresie informacji ujawnianych stosowana przez Bank, a odnosząca się, między innymi do zakresu, częstotliwości oraz formy i miejsca ogłaszania informacji podlegających ogłaszaniu dostępna jest na stronie internetowej Banku.

1.4 Informacja na temat polityki rekrutacji Członków Zarządu i Rady Nadzorczej oraz zapewniania różnorodności wyboru Członków Zarządu i Rady Nadzorczej

Polityka rekrutacji Członków Rady Nadzorczej i Zarządu Banku została określona w statucie Banku oraz regulacjach wewnętrznych przyjętych w Banku. Prezes Zarządu musi posiadać kwalifikacje i doświadczenie zawodowe związane z pełnioną funkcją, dające rękojmię prowadzenia działalności Banku z zachowaniem bezpieczeństwa wkładów i lokat w nim zgromadzonych. W 2022 roku Zarząd składał się z 3 Członków, tj. Prezesa Zarządu oraz dwóch Wiceprezesów Zarządu. Wszyscy Członkowie Zarządu są związani z Bankiem stosunkiem pracy. Członkowie Zarządu posiadają odpowiednie doświadczenie i wiedzę z zakresu zarządzania Bankiem i nadzorowanych obszarów. Członkowie Zarządu podlegają ocenie dokonywanej przez Radę Nadzorczą.

Rada Nadzorcza w taki sposób dobiera skład Zarządu, aby ogólny skład organu zarządzającego posiadał zbiorowo doświadczenie praktyczne związane z zarządzaniem Bankiem. Dokonując wyboru członków Zarządu Rada Nadzorcza bierze pod uwagę następujące aspekty różnorodności:

- a) wykształcenie, w tym szczególnie ukończony kierunek kształcenia, poziom wykształcenia,
- b) doświadczenie zawodowe,
- c) wiedzę,
- d) umiejętności,
- e) wiek.

1.5 Informacja na temat liczby stanowisk dyrektorskich zajmowanych przez członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej

Bank informuje, że Członkowie Zarządu Banku nie zajmowali na datę 31.12.2022 roku stanowisk dyrektorskich. Członkowie Zarządu Banku spełniali wymagania związane z ograniczeniem liczby funkcji członka zarządu lub rady nadzorczej pełnionych jednocześnie przez członka zarządu, zawarte w art. 22aa ust. 3 ustawy Prawo Bankowe.

1.6 Oświadczenie Zarządu Banku Spółdzielczego w Gliwicach w zakresie informacji podlegającej ujawnieniu

Zarząd Banku Spółdzielczego w Gliwicach oświadcza, że dane zawarte w niniejszej informacji podlegającej ujawnieniu według stanu na dzień 31.12.2022 r. są adekwatne do stanu faktycznego. Ponadto Zarząd Banku Spółdzielczego w Gliwicach oświadcza, że przyjęty system zarządzania ryzykiem jest adekwatny do profilu ryzyka towarzyszącego działalności Banku oraz Strategii Banku.

Zarząd Banku:

Krzysztof Kochański – Prezes Zarządu Banku Spółdzielczego w Gliwicach
Ewa Karkocha - Wiceprezes Zarządu Banku Spółdzielczego w Gliwicach
Stanisław Ogryzek – Wiceprezes Zarządu Banku Spółdzielczego w Gliwicach

2 Cele i strategię w zakresie zarządzania ryzykiem

2.1 Ogólne założenia systemu zarządzania ryzykiem

Podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych. Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka. Podstawę formalną procesu zarządzania ryzykiem stanowi Ogólna Strategia zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Gliwicach.

Zarząd Banku przyjął sformalizowane zasady: identyfikacji, pomiaru, limitowania, monitorowania ryzyka, raportowania i kontroli ryzyka. Uwzględnia on ryzyko wynikające z działalności planowanej do podjęcia w przyszłości.

Rada Nadzorcza Banku pełni ogólny nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem oraz procesem oceny adekwatności kapitałowej. Do kompetencji przedmiotowego organu należy ocena skuteczności systemu zarządzania ryzykiem.

Rada Nadzorcza pełni szczególną rolę jako organ uprawniony do zatwierdzania akceptowalnego poziomu ryzyka (apetytu na ryzyko) oraz zatwierdzania i monitorowania realizacji polityk zarządzania poszczególnymi obszarami ryzyka.

2.2 Identyfikowane przez Bank obszary ryzyka

Bank zidentyfikował i uznaje za istotne następujące ryzyka:

- 1) ryzyko kredytowe (kontrahenta);
- 2) ryzyko rezydualne;
- 3) ryzyko koncentracji, w tym koncentracji zaangażowań;
- 4) ryzyko rynkowe tj. ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym i ryzyko walutowe;
- 5) ryzyko operacyjne;
- 6) ryzyko płynności;
- 7) ryzyko kapitałowe – niewypłacalności, w tym ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej;
- 8) ryzyko biznesowe;
- 9) ryzyko braku zgodności.

Dodatkowo wskutek wystąpienia przesłanek określonych w Polityce zarządzania ryzykiem modeli, Bank może uznać również za istotne ryzyko modeli.

Bank dokonuje ponadto identyfikacji innych obszarów ryzyka towarzyszącego jego działalności, który to proces ma charakter ciągły. W przypadku, gdy bank zidentyfikuje ryzyko dokonuje analizy jego istotności. Ryzyko uznaje się za istotne w przypadku spełnienia przynajmniej jednego z poniższych warunków:

- 1) w czterech kolejnych kwartałach bank wyznaczył wewnętrzny wymóg kapitałowy dla danego ryzyka;
- 2) w czterech kolejnych kwartałach dane ryzyko uznano za wysokie w kontekście przeprowadzanych testów warunków skrajnych (jeśli bank przeprowadza takie testy dla danego ryzyka), w przypadku testów przeprowadzanych w okresach kwartalnych lub z dwóch kolejnych pomiarów w kontekście przeprowadzanych testów warunków skrajnych wynika, iż dane ryzyko uznano za wysokie, w przypadkach testów przeprowadzanych rzadziej niż raz w kwartale.

W przypadku gdy bank uzna dane ryzyko za istotne wdraża pisemne procedury, które winny obejmować w szczególności zasady polityki oraz instrukcje zarządzania danym ryzykiem.

2.3 Kluczowe cele w procesie zarządzania ryzykiem

Podstawowy cel procesu zarządzania ryzykiem w Banku stanowi utrzymanie założonej rentowności, przy jednoczesnym utrzymaniu bezpieczeństwa działalności, determinowanego skalą i profilem ryzyka.

Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy:

- 1) dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu.
- 2) stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki.
- 3) monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka.
- 4) wyznaczanie wymogów kapitałowych z poszczególnych obszarów ryzyka.

W ramach obszarów ryzyka uznanych za istotne bank wyznaczył cele strategiczne, które obejmują w szczególności:

- 1) W zakresie ryzyka kredytowego i rezydualnego:
 - a) utrzymanie dotychczasowego profilu ryzyka;
 - b) utrzymanie lub ograniczenie skali ryzyka kredytowego, stosownie do przyjętego apetytu na ryzyko;

- c) utrzymanie stabilnego i zrównoważonego pod względem jakościowym i ilościowym portfela kredytowego;
 - d) stałe doskonalenie narzędzi oceny i niwelacji ryzyka kredytowego (w tym prawnych zabezpieczeń);
 - e) stałe doskonalenie jakości działalności kredytowej.
- 2) W zakresie ryzyka płynności:
- a) utrzymanie płynności bieżącej, krótkoterminowej i długoterminowej Banku;
 - b) rozwijanie działalności handlowej oraz inwestycyjnej w granicach zatwierdzonych przez Zarząd i Radę Nadzorczą, przy założeniu zachowania bezpieczeństwa finansowego Banku, postanowień nadzorczych rekomendacji oraz norm płynności i adekwatności kapitałowej;
 - c) zwiększenie potencjału operacyjnego na rynku międzybankowym w celu efektywnego zarządzania kapitałem i płynnością Banku, w tym zapobiegania stratom w wyniku ponoszenia dodatkowych kosztów związanych z utrzymaniem płynności oraz wykorzystania możliwości osiągnięcia zysku w ramach przyjętych założeń i limitów;
 - d) wdrażanie rozwiązań wspomagających zarządzanie w sytuacjach kryzysowych zagrożenia płynności;
 - e) stosowanie zasad i norm pomiaru płynności zgodnych z założeniami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz z założeniami Rekomendacji P Komisji Nadzoru Finansowego;
 - f) utrzymywanie zasad zarządzania ryzykiem płynności zgodnych ze strategią Systemu Ochrony Instytucjonalnej Banku BPS.
- 3) W zakresie ryzyka operacyjnego:
- a) ograniczanie występowania strat operacyjnych oraz dążenie do ich zminimalizowania, a także osiągnięcie jak najwyższych standardów zarządzania tym ryzykiem, jak również utrzymanie bezpieczeństwa Banku i jego zasobów na akceptowalnym poziomie;
 - b) wdrożenie skutecznego procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym, adekwatnego do aktualnego profilu ryzyka;
 - c) wdrożenie skutecznych systemów monitorowania i kontroli wewnętrznej;

- d) wdrożenie planu utrzymania ciągłości działania;
 - e) pełna implementacja założeń Rekomendacji D Komisji Nadzoru Finansowego.
- 4) W zakresie ryzyka stopy procentowej:
- a) utrzymanie profilu i skali ryzyka stopy procentowej w Banku na poziomie nie wyższym niż akceptowany;
 - b) prowadzenie działań mających na celu zabezpieczenie ryzyka stopy procentowej w ramach prawidłowego zarządzania aktywami i pasywami;
 - c) utrzymanie zmienności wyniku odsetkowego w granicach niezagrażających realizacji planu finansowego i adekwatności kapitałowej Banku;
 - d) utrzymanie profilu ryzyka stopy procentowej w Banku na poziomie nie wyższym niż akceptowany;
 - e) prowadzenie działań mających na celu zabezpieczenie ryzyka stopy procentowej w ramach prawidłowego zarządzania aktywami i pasywami.
- 5) W zakresie ryzyka walutowego:
- a) ocena ryzyka walutowego dotycząca wdrażania nowych produktów;
 - b) prowadzenie działań mających na celu zabezpieczenie ryzyka walutowego w ramach prawidłowego zarządzania aktywami i pasywami;
 - c) ustalenie bezpiecznych limitów na podstawie danych historycznych i monitorowanie ich.
- 6) W zakresie ryzyka niewypłacalności, w tym ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej:
- a) utrzymanie korelacji pomiędzy wartością funduszy własnych, a poziomem ryzyka towarzyszącego działalności banku, w zgodzie z przyjętą strukturą alokacji;
 - b) utrzymywanie stabilnego poziomu wyniku finansowego, którego znaczna część będzie zasilala fundusz zasobowy;
 - c) utrzymywanie łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie wymogów określonych w ramach Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013, zwanego dalej Rozporządzeniem CRR, z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zwanego dalej Rozporządzeniem CRR.
- 7) W zakresie ryzyka koncentracji:
- a) dążenie do utrzymywania wskaźników koncentracji na poziomie nie przekraczającym ustalonych limitów, w tym limitu określonego w art. 395 Rozporządzenia CRR;

- b) utrzymanie dotychczasowego profilu ryzyka koncentracji, w tym koncentracji branżowej, koncentracji w jednolity instrument finansowy i koncentracji zabezpieczeń, w zgodzie z postanowieniami Rekomendacji C Komisji Nadzoru Finansowego;
 - c) prowadzenie działań mających na celu zabezpieczenie ryzyka koncentracji w ramach prawidłowego zarządzania aktywami i pasywami;
 - d) wyznaczenie limitów uniemożliwiających zaangażowanie się banku powyżej akceptowanego poziomu ryzyka.
- 8) W zakresie ryzyka braku zgodności:
- a) zapewnienie zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami zewnętrznymi;
 - b) zapewnienie zgodności procesów realizowanych w Banku z obowiązującymi regulacjami wewnętrznymi Banku;
 - c) minimalizowanie negatywnych skutków nieprzestrzegania regulacji zewnętrznych, wewnętrznych oraz przyjętych standardów postępowania;
 - d) dostosowanie narzędzi informatycznych do zmieniających się przepisów zewnętrznych i wewnętrznych.
- 9) W zakresie ryzyka biznesowego:
- a) zapewnienie realizacji założeń strategicznych i planów finansowych banku;
 - b) realizację założeń dotyczących wypracowywanego wyniku finansowego Banku;
 - c) minimalizację skutków wpływów wahań koniunkturalnych na funkcjonowanie Banku.

2.4 Regulacje wewnętrzne w zakresie systemu zarządzania ryzykiem

Bank posiada przygotowane w formie pisemnej strategię, polityki i procedury zarządzania ryzykiem, które obejmują:

- 1) w zakresie ryzyka kredytowego i kontrahenta:
 - a) kryteria oceny zdolności kredytowej klientów banku, umożliwiające ograniczanie ryzyka kredytowego związanego z produktami i usługami, które bank oferuje;
 - b) system klasyfikacji ekspozycji kredytowych do kategorii ryzyka i tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banku, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz. U. Nr 235, poz. 1589, z późn. zm.) lub system

identyfikacji ekspozycji kredytowych, które utraciły wartość, dokonywania odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości bilansowych ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw na pozabilansowe ekspozycje kredytowe, zasady dywersyfikacji portfela ekspozycji kredytowych, stosowne do ustalonego przez bank dopuszczalnego poziomu ryzyka kredytowego, z uwzględnieniem rynków, na których działa bank;

- 2) w zakresie ryzyka rezydualnego - pisemne zasady i procedury zarządzania ryzykiem wynikającym z mniejszej niż założona przez bank skuteczności stosowanych w banku technik ograniczania ryzyka kredytowego;
- 3) w zakresie ryzyka koncentracji - pisemne procedury zarządzania ryzykiem koncentracji określonych w ramach Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013, zwanego dalej „Rozporządzeniem CRR”, z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz Rekomendacji C Komisji Nadzoru Finansowego;
- 4) w zakresie ryzyka wynikającego ze zmian warunków makroekonomicznych – zasady zarządzania i zabezpieczania się przed ryzykiem wynikającym ze zmian warunków makroekonomicznych oraz jego wpływem na wysokość minimalnych wymogów kapitałowych w przyszłości;
- 5) w zakresie ryzyka rynkowego - procedury pozwalające na pomiar i zarządzanie elementami ryzyka rynkowego, które bank uznaje za istotne;
- 6) w zakresie ryzyka stopy procentowej w portfelu bankowym – procedury zarządzania ryzykiem wynikającym z możliwych zmian stóp procentowych, w odniesieniu do pozycji zaliczanych do portfela bankowego, obejmujące w szczególności testy warunków skrajnych mające na celu ustalenie, jakiej wielkości zmiany wartości ekonomicznej banku nastąpią przy założeniu nagłej i nieoczekiwanej zmiany poziomu stóp procentowych o 200 punktów bazowych;
- 7) w zakresie ryzyka operacyjnego:
 - a) procedury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym zasady identyfikacji, rejestracji i monitorowania straty z tytułu ryzyka operacyjnego oraz przyjęte przez bank określenie ryzyka operacyjnego dla potrzeb stosowania tych procedur, uwzględniające zdarzenia charakteryzujące się niską częstotliwością występowania, lecz wysokimi stratami;
 - b) plany utrzymania ciągłości działania zapewniające ciągłe i niezakłócone działanie banku oraz plany awaryjne służące zapewnieniu możliwości prowadzenia bieżącej

- działalności banku i ograniczeniu strat w przypadku wystąpienia niekorzystnych zdarzeń wewnętrznych i zewnętrznych mogących poważnie zakłócić tę działalność;
- c) zasady zarządzania kadrami (zasobami ludzkimi), w tym rekrutacji, monitorowania potrzeb kadrowych oraz planowania zaplecza kadrowego (kadry rezerwowej);
 - d) zasady zarządzania ryzykiem powierzenia wykonywania czynności podmiotom zewnętrznym;
- 8) w zakresie ryzyka płynności:
- a) procedury zarządzania płynnością z uwzględnieniem podziału kompetencji i odpowiedzialności;
 - b) metody identyfikacji, pomiaru oraz monitorowania płynności;
 - c) testy warunków skrajnych obejmujące testy scenariuszowe oraz odwrócone;
 - d) plany awaryjne zapewniające niezakłócone prowadzenie działalności z uwzględnieniem zachowania płynności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych.

W konsekwencji zarządzanie ryzykiem w Banku realizowane jest w oparciu o opracowane w formie pisemnej i przyjęte przez Zarząd, a w przypadku strategii i polityk także zatwierdzone przez Radę Nadzorczą:

- 1) strategię w zakresie zarządzania wszystkimi obszarami materialnego ryzyka na jakie bank jest narażony;
- 2) polityki, a w szczególności:
 - a) Politykę zarządzania ryzykiem kredytowym;
 - b) Politykę zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych;
 - c) Politykę zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie;
 - d) Politykę inwestycyjną;
 - e) Politykę zarządzania ryzykiem koncentracji zaangażowań;
 - f) Politykę informacyjną;
 - g) Politykę zgodności;
 - h) Politykę zarządzania ryzykiem operacyjnym;
 - i) Politykę zarządzania ryzykiem płynności;
 - j) Politykę zarządzania ryzykiem stopy procentowej;
 - k) Politykę zarządzania ryzykiem walutowym;
 - l) Politykę kapitałową;
 - m) Politykę dywidendową;

- n) Politykę depozytową;
 - o) Politykę powierzania czynności podmiotom zewnętrznym;
 - p) Politykę bezpieczeństwa danych osobowych;
 - q) Politykę bezpieczeństwa informacji;
 - r) Polityki zarządzania pozostałymi obszarami ryzyka, które bank uznał za istotne.
- 3) instrukcje, które odnoszą się do zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, które bank w strategiach określił jako istotne;
- 4) ogólny podział obowiązków, tylko w przypadku ryzyka uznanego za istotne.
- Strategie zarządzania ryzykiem określają między innymi:
- 1) definicję ryzyka;
 - 2) profil ryzyka;
 - 3) cele strategiczne banku;
- Polityki zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka określają między innymi:
- 1) poziom apetytu na ryzyko;
 - 2) organizację zarządzania ryzykiem;
 - 3) podział odpowiedzialności i zadania w zakresie zarządzania ryzykiem.
- Instrukcje zarządzania ryzykiem określają między innymi:
- 1) podział obowiązków i odpowiedzialności pracowników, stosownie do struktury organizacyjnej Banku;
 - 2) zasady współpracy jednostek organizacyjnych Banku;
 - 3) zasady zarządzania ryzykiem bankowym, w tym zasady:
 - a) identyfikowania ryzyka;
 - b) pomiaru ryzyka;
 - c) monitorowania ryzyka;
 - d) kontroli ryzyka;
 - e) zasady ograniczania ryzyka;
 - f) zasady ustalania limitów i wyznaczania ich wielkości.

Do zapoznania się z procedurami i ich przestrzegania są zobowiązani wszyscy pracownicy Banku, w szczególności pracownicy uczestniczący w procesie zarządzania ryzykiem. Procedury podlegają regularnej weryfikacji w celu ich dostosowania do zmian profilu ryzyka Banku i otoczenia gospodarczego.

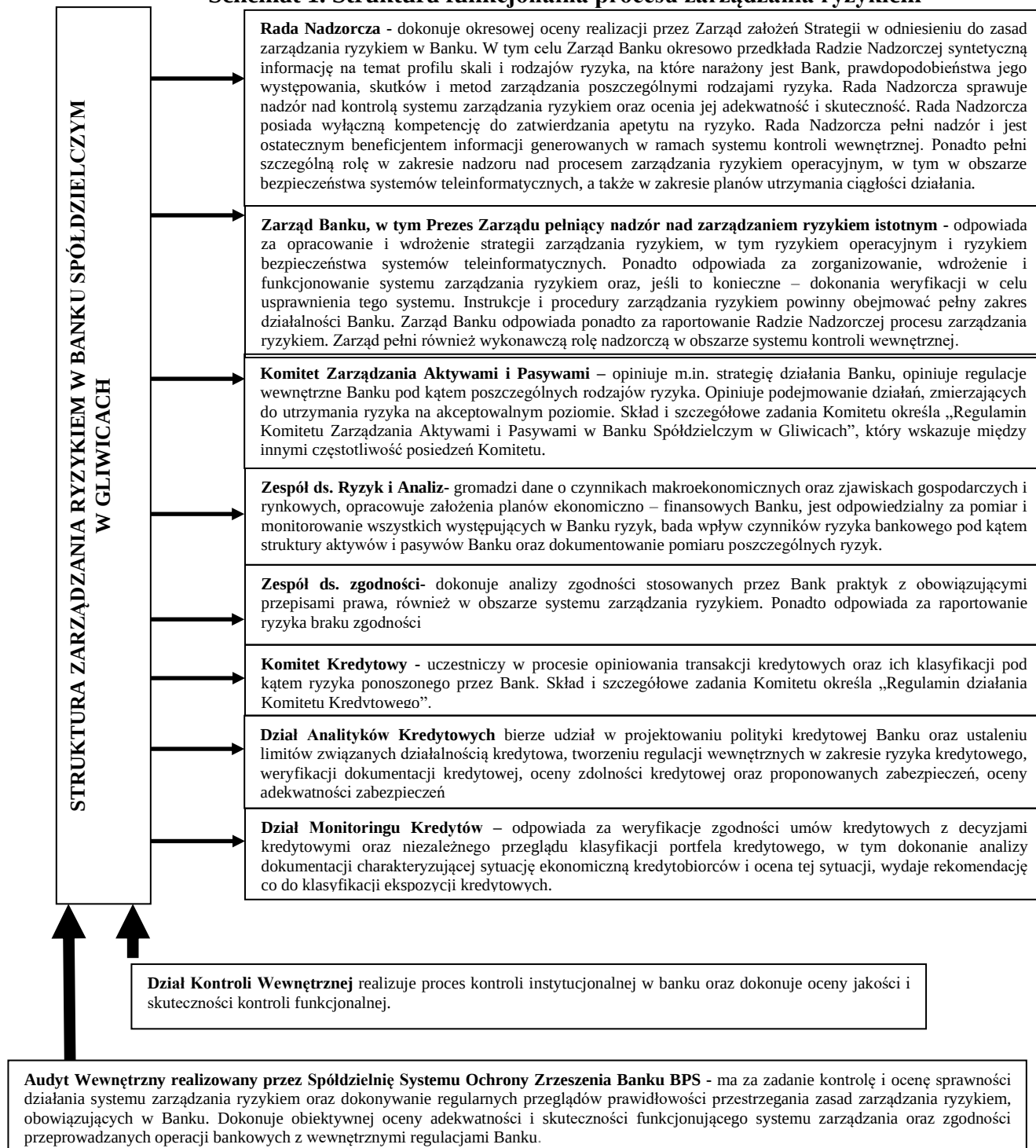
2.5 Struktura organizacyjna systemu zarządzania ryzykiem

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne:

- 1) Rada Nadzorcza;
- 2) Zarząd, w tym Prezes Zarządu pełniący nadzór nad zarządzaniem ryzykiem istotnym;
- 3) Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami;
- 4) Zespół ds. Ryzyk i Analiz;
- 5) Zespół ds. zgodności;
- 6) Komitet Kredytowy;
- 7) Dział Kontroli Wewnętrznej;
- 8) Audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia Banku BPS;
- 9) Dział Analityków Kredytowych;
- 10) Dział Monitoringu Kredytów;
- 11) Pozostali pracownicy Banku.

Poniższy schemat opisuje strukturę organizacyjną procesu zarządzania ryzykiem.

Schemat 1. Struktura funkcjonalna procesu zarządzania ryzykiem

Bank realizuje na wszystkich poziomach struktury organizacyjnej zasadę oddzielenia funkcji operacyjnych od funkcji w ramach procesów: pomiaru, monitorowania, akceptowania i kontrolowania ryzyka. Jednocześnie Bank zapewnia, aby Członkowie Zarządu oraz odpowiedni pracownicy posiadali właściwe kompetencje.

2.6 Zakres i charakter systemów raportowania pomiarów ryzyka

W Banku przyjęto sformalizowany system pomiaru ryzyka, który obejmuje w szczególności następujące procesy:

- 1) identyfikacja ryzyka;
- 2) pomiar ryzyka;
- 3) ocena ryzyka;
- 4) monitorowanie ryzyka;
- 5) raportowanie ryzyka;
- 6) kontrola ryzyka.

Przyjęte przez Bank zasady pomiaru ryzyka opierają się na narzędziach formalnych w postaci procedur oraz narzędziach infrastrukturalnych w postaci systemów informatycznych. Taka struktura umożliwia kompleksową realizację funkcji określonych w ramach wyżej wymienionych procesów.

Zasadniczy element systemu zarządzania ryzykiem stanowi system informacji zarządczej. Przyjęte w tym zakresie przez Bank rozwiązania umożliwiają właściwy przekaz informacji między komórkami odpowiedzialnymi za pomiar ryzyka, a Zarządem i Radą Nadzorczą. Sporządzane raporty dotyczące poszczególnych segmentów ryzyka określają co najmniej: skalę ryzyka, źródła jego materializacji, profil ryzyka, wykorzystanie limitów ograniczających ryzyko i narażenie funduszy własnych w konsekwencji występowania danego ryzyka.

Szczególne rolę – jako odbiorca – pełni w systemie informacji zarządczej Rada Nadzorcza Banku. Otrzymuje ona kompleksową informację dotyczącą ryzyka towarzyszącego działalności Banku, z uwzględnieniem bezpośredniej informacji z zakresu działalności Działu Kontroli Wewnętrznej.

Proces zarządzania ryzykiem jest objęty kompleksowym systemem raportowania, opartym na wykorzystaniu narzędzi informatycznych i teleinformatycznych. Zakres raportowania dla każdego obszaru ryzyka określono w regulacjach wewnętrznych Banku. Obejmuje on raportowanie bezpośrednie cykliczne, uwzględniające rozwiązania strukturalne banku oraz raportowanie bezpośrednie doraźne, którego odbiorcami są Zarząd i Rada Nadzorcza. System doraźny obejmuje w szczególności raportowanie na temat przekroczenia limitów ograniczających skalę ryzyka. Częstotliwość raportowania ryzyka jest dostosowana do profilu jego poszczególnych obszarów. W przypadku ryzyka istotnego minimalny okres raportowania ustalony został na jeden miesiąc.

System raportowania obejmuje przekazywanie raportów w formie elektronicznej i papierowej z uwzględnieniem różnej częstotliwości, która jest dostosowana do konkretnego obszaru zarządzania ryzykiem.

Sporządzane raporty, w zależności od specyfiki sprawozdawanego obszaru, zawierają zarówno informacje ilościowe, jak i jakościowe, z uwzględnieniem rekomendacji działań ograniczających skalę ryzyka.

W ramach przyjętych systemów pomiaru i zarządzania ryzykami Bank wykorzystuje wskazane poniżej metody i narzędzia.

- 1) W zakresie ryzyka kredytowego i ryzyka koncentracji Bank dokonuje między innymi pomiaru:
 - 1) zaangażowania w poszczególne rodzaje ekspozycji kredytowych;
 - 2) jakości portfela kredytowego wyrażonej relacją ekspozycji przeterminowanych do globalnej wartości portfela ekspozycji bilansowych;
 - 3) wykorzystania limitów koncentracji zaangażowań określonych w art. 395 Rozporządzenia CRR;
 - 4) zaangażowania i jakości detalicznych ekspozycji kredytowych;
 - 5) zaangażowania i jakości ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie;
 - 6) narażenia wyniku finansowego w konsekwencji realizacji scenariuszy testów warunków skrajnych.
- 2) W zakresie ryzyka płynności Bank korzysta z następujących narzędzi:
 - a) analizy przepływów w kontekście płynności dziennej i śróddziennej;
 - b) metody luki płynności, przy założeniu urealnienia przepływu środków pieniężnych;
 - c) analizy wskaźnikowej obejmującej między innymi ocenę podstawowych mierników płynności;
 - d) analizy koncentracji w zakresie poszczególnych grup aktywów i pasywów;
 - e) metody wyznaczania osadu we wkładach oraz krótkoterminowych prognoz depozytów niestabilnych, z uwzględnieniem wskaźników zrywalności;
 - f) analizy nadwyżki płynności;
 - g) analizy wskaźników wczesnego ostrzegania;
 - h) pogłębionej analizy długoterminowych źródeł finansowania aktywów;

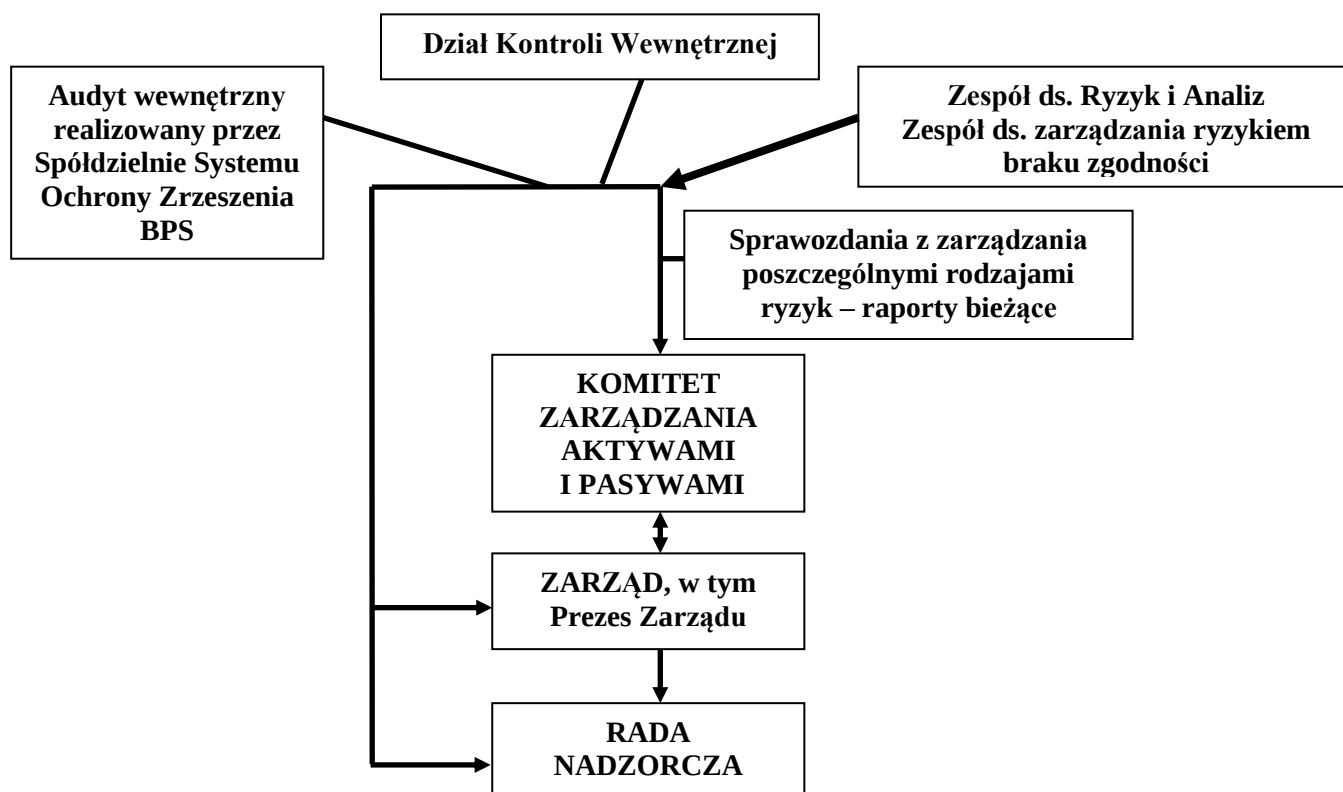
- i) analizy miar określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013, z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych;
 - j) przeprowadzanie i analizowanie testów warunków skrajnych obejmujących kryzys wewnętrzny, zewnętrzny i łączny;
 - k) tworzenie i testowanie rocznych planów awaryjnych utrzymania płynności;
 - l) analizę czynników FTP w kontekście wpływu zabezpieczenia przez ryzykiem utraty płynności na rentowność działalności banku.
- 3) W zakresie ryzyka stopy procentowej Bank wykorzystuje następujące metody:
- a) metodę analizy luki niedopasowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę stopy procentowej;
 - b) analizę narażenia funduszy własnych i wyniku odsetkowego na ryzyko stopy procentowej, w kontekście realizacji scenariuszy testów warunków skrajnych;
 - c) analizę ryzyka bazowego, z uwzględnieniem testów warunków skrajnych;
 - d) prognozę stóp referencyjnych oraz analizę prognozowanego wyniku odsetkowego, z uwzględnieniem możliwych wariantów odchyleń;
 - e) analizę ryzyka bazowego.
- 4) W zakresie ryzyka walutowego Bank dokonuje oceny w obszarze następujących zagadnień:
- a) analizy całkowitej pozycji walutowej oraz jej relacji do wartości funduszy własnych;
 - b) analizy indywidualnych pozycji walutowych dla poszczególnych walut z uwzględnieniem ich relacji do wartości funduszy własnych;
 - c) analizy udziału poszczególnych walut w sumie bilansowej netto;
 - d) analizy przestrzegania limitów dla pozycji walutowych;
 - e) prospektywnej analizy zmian na rynku walutowym;
 - f) analiz narażenia wyniku finansowego w konsekwencji realizacji scenariuszy testów warunków skrajnych.
- 5) W zakresie ryzyka operacyjnego Bank wykorzystuje w szczególnym stopniu rolę wszystkich pracowników, którzy zobligowani są do precyzyjnej identyfikacji i rejestracji incydentów generujących ryzyko operacyjne. Analiza w przedmiotowym zakresie obejmuje: oszacowanie skali incydentów, ocenę skuteczności działań podejmowanych w ramach redukcji ryzyka oraz ocenę kluczowych wskaźników

ryzyka. Działania w obszarze identyfikacji i pomiaru ryzyka operacyjnego prowadzą do budowy ogólnej mapy ryzyka. Szczególną rolę w procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym pełnią narzędzia wykorzystywane w obszarze bezpieczeństwa teleinformatycznego. Jedno z podstawowych narzędzi wspomagających są plany utrzymania ciągłości działania oraz testy ich skuteczności.

- 6) W zakresie ryzyka kapitałowego Bank bada wykorzystanie limitów kapitałowych, a także ocenia adekwatność kapitałową w kontekście łącznego współczynnika kapitałowego.
- 7) W zakresie ryzyka biznesowego Bank poddaje analizie wpływ zewnętrznych czynników makroekonomicznych na realizację założeń strategicznych, w tym wyniku finansowego.
- 8) W zakresie ryzyka braku zgodności Bank dokonuje analizy zgodności regulacji i procesów wewnętrznych z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa.

Identyfikacja i pomiar ryzyka w Banku dokonywane są przez Zespół ds. Ryzyk i Analiz. W przedmiotowym procesie uczestniczą ponadto Rada Nadzorcza, Zarząd oraz Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami.

Schemat 2. Przebieg procesu zarządzania ryzykiem

2.7 Informacje ujawniane w trybie art. 435 Rozporządzenia CRR.

Członkowie Zarządu nie sprawują żadnych stanowisk dyrektorskich.

Członkowie Zarządu Banku powoływani są w zgodzie z postanowieniami Statutu Banku Spółdzielczego w Gliwicach, w oparciu o kryteria:

- 1) kwalifikacji personalnych;
- 2) doświadczenia zawodowego, w tym doświadczenia w zarządzaniu;
- 3) reputacji.

Członkowie Rady Nadzorczej wybierani są, w oparciu o sformalizowane zasady, przez Zebranie Przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Gliwicach. W trakcie wyboru uwzględnia się kryteria: kwalifikacji, doświadczenia i reputacji osobistej kandydata na członka Rady Nadzorczej Banku.

Biorąc pod uwagę skalę i profil działalności Banku Spółdzielczego w Gliwicach nie stosuje się strategii zróżnicowania w odniesieniu do wyboru członków organu zarządzającego.

W Banku funkcjonuje Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami, który w roku 2022 obradował dwadzieścia siedem razy.

System przepływu informacji na temat poszczególnych ryzyk kierowanych do organu zarządzającego ma charakter sformalizowanego systemu informacji zarządczej, którego działanie zostało opisane w punkcie 2.6 niniejszej Informacji.

2.8 Oświadczenie Zarządu Banku Spółdzielczego w Gliwicach w zakresie profilu ryzyka

Zarząd Banku Spółdzielczego w Gliwicach oświadcza, iż wdrożył kompleksowy system zarządzania ryzykiem, który jest adekwatny do profilu ryzyka opisanego według niżej przedstawionych parametrów.

1. Ryzyko kredytowe

Wskaźnik jakości portfela kredytowego stanowiący relację między ekspozycjami kredytowymi zagrożonymi i wartością globalną portfela kredytowego na dzień 31.12.2022 r. – 7.32% (poziom maksimum 10%)

Tabela 1. Jakość portfela kredytowego na dzień 31.12.2022 r.

Lp.	Kategoria ryzyka (N, PO, PS, W, S)	Ogółem (w tys. zł)	Struktura w %	Wskaźnik kredytów zagrożonych (z odsetkami) w % do obliża kredytowego
1	normalne	318 606.10	92.65%	
2	pod obserwacją	1 014.74	0.30%	
3	poniżej standardu	7 446.08	2.17%	2.86%
4	wątpliwe	350.37	0.10%	0.11%
5	stracone	16 480.60	4.79%	4.35%
	SUMA	343 897.90	100.00%	7.32%

2. Ryzyko płynności

Na dzień 31.12.2022 r. wskaźnik LCR (łącznie z depozytem obowiązkowym) ukształtował się na poziomie 2.78. Wskaźnik stabilnego finansowanie netto NSFR na dzień 31.12.2022 r. wyniósł 1.20.

3. Ryzyko operacyjne

Suma wartości strat operacyjnych w roku 2022 – 44.71 tys. zł.

4. Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym

- 1) Iloraz zmiany dochodu odsetkowego do wartości prognozowanego dochodu odsetkowego w okresie 12 – stu miesięcy, w wyniku wzrostu stóp procentowych o 200 punktów bazowych, na dzień 31.12.2022 r. – 9.40% (limit 20%);
- 2) Iloraz zmiany dochodu odsetkowego do wartości prognozowanego dochodu odsetkowego w okresie 12 – stu miesięcy, w wyniku spadku stóp procentowych o 200 punktów bazowych, na dzień 31.12.2022 r. – 9.21% (limit 26%).

5. Ryzyko walutowe

Iloraz wartości całkowitej pozycji walutowej do wartości funduszy własnych na dzień 31.12.2022 r. wyniósł 0.05% (limit 2%).

6. Ryzyko kapitałowe

Wartość łącznego współczynnika kapitałowego 17.62% – (minimum z uwzględnieniem buforów kapitałowych 14.25%).

3 Fundusze własne

W ramach Rozporządzenia CRR, dokonano redefinicji pojęcia funduszy własnych. W konsekwencji tego stanu rzeczy Bank Spółdzielczy w Gliwicach szacuje poziom funduszy własnych, nie jak dotychczas w oparciu o przepisy Ustawy Prawo bankowe, a w kontekście przywołanego Rozporządzenia.

Ujawniając informacje o funduszach własnych Bank posługuje się wymogami określonymi w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013 roku w sprawie wykonawczych standardów technicznych w przedmiotowym zakresie.

Na dzień 31.12.2022 roku Bank oszacował wartość funduszy własnych na poziomie 65 969.23 tys. złotych.

Poziom Kapitału podstawowego TIER I na dzień 31.12.2022 r. przyjął wartość 64 251.70 tys. złotych.

Poniżej przedstawiono szczegółową projekcję rachunku funduszy własnych. Pominęto tam pozycje przyjmujące wartość zero.

Tabela 2. Fundusze własne na dzień 31.12.2022 r.

Kategoria	Kwota na dzień 31.12.2022 w tys. zł
Fundusz udziałowy	2 765.05
Fundusz zasobowy	63 091.13
Korekta wartości godziwej	90.63
Wartość netto WNiP	535.45
Pozostałe korekty funduszy własnych	978.40
Razem kapitał TIER I	64 251.70
Fundusze TIER II	1 717.53
Suma funduszy własnych (pomniejszonych o korektę wartości godziwej, wartości niematerialne i prawne oraz pozostałe korekty funduszy własnych – kapitał uznany)	65 969.23

4 Wymogi kapitałowe

4.1 Opis metody stosowanej do oceny adekwatności kapitałowej

Bank szacuje adekwatność kapitałową określając kapitał wewnętrzny. Wielkość kapitału wewnętrznego służyć ma pokryciu wszystkich zidentyfikowanych, istotnych obszarów ryzyka występującego w działalności Banku.

W ramach oceny adekwatności kapitałowej Bank stosuje kompleksowe metody przekształcania miar ryzyka na wymogi kapitałowe, wykorzystując przede wszystkim metody ilościowe. W niewielkim zakresie opiera się także na metodach jakościowych.

Bank przyjmuje, że poziom łącznego współczynnika kapitałowego w Banku przyjmuje minimalną wartość, z uwzględnieniem buforów kapitałowych na poziomie 14.25%, tj. na poziomie wyższym od wymogów regulacyjnych 12.75%. Przyjmuje się ponadto, że wewnętrzny współczynnik z uwzględnieniem buforów kapitałowych, nie może być niższy od 12.25%. Bank przyjmuje ponadto minimalne założenia dotyczące wartości TIER I, który nie powinien być niższy od 11.25%, z uwzględnieniem buforów kapitałowych

Przyjęte w Banku zasady oceny adekwatności kapitałowej zakładają maksymalną alokację na wszystkie ryzyka na poziomie 68% funduszy własnych. Szczegółowy rozkład alokacji zilustrowano w poniższej tabeli.

Tabela 3. Struktura alokacji funduszy własnych na dzień 31.12.2022 r.

Wyszczególnienie obszaru ryzyka	Max % alokacji kapitału
Ryzyko kredytowe	50%
Ryzyko rynkowe, w tym:	5%
- ryzyko walutowe	1%
- ryzyko stopy procentowej	4%
Ryzyko operacyjne	5%
Ryzyko płynności	1%
Ryzyko koncentracji zaangażowań	1%
Ryzyko kapitałowe	1%
Pozostałe ryzyka	5%
RAZEM	68%

Mając na względzie powyższe Bank wyznacza wymogi kapitałowe:

- 1) z tytułu ryzyka kredytowego stosując metodę standardową;
- 2) z tytułu ryzyka walutowego w oparciu o rachunek całkowitej pozycji walutowej (poziom całkowitej pozycji walutowej powyżej 2% funduszy własnych);
- 3) z tytułu ryzyka operacyjnego stosując metodę wskaźnika bazowego BIA.

4.2 Ekspozycje i wartość ekspozycji ważonej ryzykiem dla ryzyka kredytowego

Wymóg z tytułu ryzyka kredytowego wyznaczany jest metodą standardową. Szczegółowe zestawienie strukturalne w przedmiotowym zakresie przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 4. Struktura ekspozycji na dzień 31.12.2022 r.

Kategoria ekspozycji (bilansowe i pozabilansowe)	Wartość ekspozycji w tys. zł	Wartość ekspozycji ważonej ryzykiem w tys. zł
Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	95 936	1 683
Ekspozycje wobec samorządów terytorialnych lub władz lokalnych	110 166	22 033
Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	1 601	1 601
Ekspozycje wobec instytucji	137 109	8 090
Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	68 950	66 016
Ekspozycje detaliczne	51 247	32 619
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	19 246	19 341
Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomości	209 414	178 917
Ekspozycje kapitałowe	4 234	4 234
Inne pozycje	13 490	8 488
Razem	711 574	343 023

4.3 Wymogi kapitałowe dotyczące wszystkich obszarów ryzyka

Wymogi kapitałowe regulacyjne oraz wymogi wewnętrzne w zakresie wszystkich obszarów ryzyka wskazano w poniższej tabeli.

Tabela 5. Struktura wymogów kapitałowych na dzień 31.12.2022 r.

Wyszczególnienie	Wymóg kapitałowy w tys. zł.
Regulacyjny wymóg kapitałowy z ryzyka kredytowego	27 442
Regulacyjny wymóg kapitałowy z ryzyka walutowego	0
Regulacyjny wymóg kapitałowy z ryzyka operacyjnego	2 510
Łączny regulacyjny wymóg kapitałowy	30 025
Wewnętrzny wymóg kapitałowy z ryzyka koncentracji „dużych udziałów”	74

Poniżej zaprezentowano informacje na temat współczynników kapitałowych.

Tabela 6. Struktura współczynników kapitałowych na dzień 31.12.2022 r.

Wyszczególnienie	Wymóg kapitałowy w %
Współczynnik kapitału podstawowego TIER I	17.16
Łączny współczynnik kapitałowy	17.62
Łączny wewnętrzny współczynnik kapitałowy	17.58

5 Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta

Bank Spółdzielczy w Gliwicach nie identyfikuje ekspozycji na ryzyko kontrahenta, o którym mowa w Części Trzeciej, Tytuł II Rozdział 6 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013, z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych.

6 Bufory kapitałowe

Zgodnie z postanowieniami nadzoru krajowego Bank Spółdzielczy w Gliwicach przyjął na rok 2022 łączne bufory kapitałowe na poziomie 1.25%, co determinuje wymóg łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie 14.25%.

7 Wskaźniki globalnego znaczenia systemowego

Bank Spółdzielczy w Gliwicach nie spełnia kryteriów instytucji o znaczeniu systemowym zgodnie z art. 131 Dyrektywy 2013/36/UE.

8 Korekty z tytułu ryzyka kredytowego

8.1 Ogólne założenia strategii zarządzania ryzykiem kredytowym

Polityka zarządzania ryzykiem kredytowym obowiązuje na wszystkich poziomach zarządzania oraz we wszystkich jednostkach organizacyjnych Banku zajmujących się ryzykiem kredytowym, a do jej realizacji zobligowani są pracownicy Banku.

Podstawowymi celami Polityki zarządzania ryzykiem kredytowym Banku są:

- 1) racjonalne zarządzanie ryzykiem portfela kredytowego;
- 2) harmonijny wzrost portfela kredytowego przy utrzymaniu jego relatywnie wysokiej dochodowości i minimalizacji wskaźnika kredytów nieregularnych;
- 3) zapewnienie zgodności procedur i produktów kredytowych Banku z wymogami regulacyjnymi.

Działalność kredytowa ma podstawowe znaczenie dla stabilności funkcjonowania i dochodowości Banku. Bank zamierza rozważnie podejmować i zarządzać ryzykiem kredytowym by uzyskać odpowiednie efekty finansowe. Polityka zarządzania ryzykiem kredytowym powinna zapewnić długoterminową zyskowność i kultywowanie wieloletniej współpracy z klientem, opartej na rachunku ekonomicznym oraz obustronnym zaufaniu i optymalnym zaspokojeniu potrzeb klientów.

8.2 Definicje pozycji przeterminowanych i pozycji o utraconej wartości

W ramach standardowej analizy ryzyka kredytowego Bank dokonuje między innymi identyfikacji portfela ekspozycji zagrożonych (o utraconej wartości) i przeterminowanych. Przez należność przeterminowaną uznaje się wierzytelność z tytułu kapitału lub odsetek, której spłata nie nastąpiła w terminie umownym. Za należność zagrożoną uznaje się ekspozycję kredytową zaklasyfikowaną zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków, ze względu na kryterium terminowości spłat lub kryterium sytuacji ekonomiczno-finansowej, do kategorii: poniżej standardu, wątpliwe lub stracone.

8.3 Pozostałe istotne założenia procesu określania korekt

Bank zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków, pomniejsza poziom rezerwy celowej na ekspozycje kredytowe w sytuacji „normalne” (dotyczy kredytów i pożyczek detalicznych) o 25% wartości rezerwy na ryzyko ogólne.

Klasyfikacja ekspozycji o charakterze kredytowym do poszczególnych klas ryzyka odbywa się w oparciu o dwa kryteria:

- 1) kryterium terminowości spłaty kapitału i/lub odsetek;
- 2) kryterium oceny sytuacji ekonomiczno – finansowej kredytobiorcy lub poręczyciela.

Przegląd determinujący klasyfikację ekspozycji kredytowych w oparciu o kryterium terminowości dokonywany jest na koniec każdego miesiąca kalendarzowego (sprawozdawczego). W przypadku kryterium sytuacji ekonomiczno – finansowej przegląd dokonywany jest zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków, tj. w zależności od ekspozycji – odpowiednio w okresach kwartalnych i rocznych.

Na mocy przepisów w/w Rozporządzenia Ministra Finansów Bank tworzy rezerwy celowe na ryzyko związane z prowadzoną działalnością. Wysokość tworzonych rezerw celowych skorelowana jest bezpośrednio z klasyfikacją ekspozycji kredytowych oraz rodzajem przyjętych zabezpieczeń. Korekty wartości należności oraz poziomu rezerw wynikają bezpośrednio ze zmiany ich klasyfikacji (przeniesienia do wyższej lub niższej klasy ryzyka), a w przypadku rezerw dodatkowo ze zmiany zakresu i wartości zabezpieczeń wykorzystywanych do pomniejszenia podstawy tworzenia rezerw celowych oraz zmiany wartości rezerwy na ryzyko ogólne.

8.4 Całkowita i średnia kwota ekspozycji

W poniższej tabeli zaprezentowano ekspozycje (należności) bez uwzględnienia skutków ograniczenia ryzyka kredytowego.

Tabela 7. Struktura należności na dzień 31.12.2022 r.

Należności w złotych według stanu na dzień 31.12.2022 r. (w tys. zł)	
Należności od sektora finansowego	133 989.81
Należności od sektora niefinansowego	257 243.64
Należności od sektora budżetowego	71 668.34

Dodatkowo w poniższej tabeli zaprezentowano średnią kwotę ekspozycji (należności) w okresie od 01.01.2022 roku do 31.12.2022 roku, z uwzględnieniem kategorii ekspozycji.

Tabela 8. Średnia wartość ekspozycji kredytowych w podziale na klasy ryzyka na dzień 31.12.2022 r.

Średnia wartość ekspozycji kredytowych w podziale na klasy ryzyka w wartościach nominalnych na dzień 31.12.2022 r. (w tys. zł)	
Ekspozycje Normalne i pod obserwacją	320 618.04
Ekspozycje Poniżej standardu	6 279.29
Ekspozycje Wątpliwe	328.70
Ekspozycje Stracone	16 845.07

8.5 Rozkład geograficzny ekspozycji

Bank Spółdzielczy w Gliwicach prowadzi swoją działalność na ograniczonym jednolitym obszarze, co nie determinuje konieczności wyodrębnienia obszarów istotnych, ze względu na ważne kategorie ekspozycji kredytowych.

8.6 Rozkład branżowy ekspozycji

W ramach poniżej zaprezentowanych danych wskazano rozkład ekspozycji w zależności od branży, z uwzględnieniem podziału na kategorie.

**Tabela 9. Struktura branżowa ekspozycji kredytowych, z uwzględnieniem klas ryzyka
na dzień 31.12.2022 r. w tys. zł**

Branża	Wartość nominalna	struktura %	Wartość nominalna ekspozycji w klasie "Normalne"	struktura %	Wartość nominalna ekspozycji w klasie "Pod obserwacją"	struktura %	Wartość nominalna ekspozycji w klasie "Poniżej standardu"	struktura %	Wartość nominalna ekspozycji w klasie "Wątpliwe"	struktura %	Wartość nominalna ekspozycji w klasie "Stracone"	struktura %
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	8 502.36	3.47%	8 502.36	3.82%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Górnictwo i wydobywanie	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Przetwórstwo przemysłowe	22 758.94	9.30%	15 065.20	6.77%	0.00	0.00%	6 017.21	94.60%	62.53	47.35%	1 614.01	10.37%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, wodę i powietrze	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz rekultywacja	199.14	0.08%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	199.14	1.28%
Budownictwo	25 822.88	10.55%	22 872.51	10.27%	0.00	0.00%	20.76	0.33%	0.00	0.00%	2 929.62	18.82%
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych i motocykli	15 411.30	6.30%	5 639.65	2.53%	52.67	100.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	9 718.97	62.43%
Transport i gospodarka magazynowa	1 664.32	0.68%	1 451.42	0.65%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	212.90	1.37%
Zakwaterowanie i usługi gastronomiczne	10 479.68	4.28%	10 427.17	4.68%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	52.51	39.77%	0.00	0.00%
Informacja i komunikacja	29.34	0.01%	29.34	0.01%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	14 006.85	5.72%	13 207.77	5.93%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	799.08	5.13%
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	57 368.85	23.44%	57 257.72	25.72%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	17.00	12.87%	94.13	0.60%
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	10 920.50	4.46%	10 920.50	4.90%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Usługi administracyjne i działalność wspierająca	301.06	0.12%	301.06	0.14%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	71 371.17	29.16%	71 371.17	32.06%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Edukacja	107.50	0.04%	107.50	0.05%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	5 026.16	2.05%	4 703.61	2.11%	0.00	0.00%	322.55	5.07%	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	103.20	0.04%	103.20	0.05%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Pozostała działalność usługowa	688.39	0.28%	688.39	0.31%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Gospodarstwo domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwo domowe produkujące na potrzeby	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%	0.00	0.00%
suma	244 761.65	100.00%	222 648.58	100.00%	52.67	100.00%	6 360.51	100.00%	132.04	100.00%	15 567.85	100.00%

8.7 Struktura ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności

**Tabela 10. Struktura ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności na dzień
31.12.2022 r. w tys. zł**

<i>Struktura ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności na dzień 31.12.2022 r. w tys. zł</i>												
	R A Z E M	a'vista	od 1 do 7 dni	od 7 do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 do 6 miesięcy	od 6m do 1 roku	od 1r do 2 lat	od 2 do 5 lat	od 5 do 10 lat	od 10 do 20 lat	powyżej 20 lat
Institucje sektora finansowego	2 561.66	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2 561.66	0.00	0.00	0.00
Przedsiębiorstwa niefinansowe	120 322.46	5 653.78	490.97	1 266.04	6 322.19	4 394.68	26 972.65	17 576.12	33 580.09	19 375.59	4 690.35	0.00
Gospodarstwa domowe	128 387.45	3 009.44	202.23	882.94	3 332.80	3 592.94	7 283.75	16 137.88	22 581.49	25 957.74	37 574.67	7 831.57
Institucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	21 255.16	1.16	37.72	75.91	189.88	279.99	521.35	1 204.69	3 781.83	5 994.24	9 168.40	0.00
Institucje samorządowe	71 371.18	0.00	0.00	72.00	988.59	954.57	2 595.16	7 328.19	28 014.04	21 126.77	10 291.85	0.00
Suma	343 897.90	8 664.38	730.92	2 296.89	10 833.46	9 222.18	37 372.90	42 246.88	90 519.11	72 454.33	61 725.27	7 831.57

8.8 Uzgodnienie zmian korekt o ryzyko kredytowe dla ekspozycji o utraconej wartości

Tabela 11. Zmiany poziomów rezerw celowych w latach 2021-2022 w tys. złotych

Kategorie należności	Stan na 31.12.2022 roku	Zwiększenia Rezerw	Wykorzystanie	Rozwiązanie rezerw	Stan na 31.12.2021 roku	Wymagany poziom rezerw na 31.12.2022 roku
Należności normalne	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Należności pod obserwacją	3.80	11.00	0.00	9.87	2.67	3.80
- sektor niefinansowy	3.80	11.00	0.00	9.87	2.67	3.80
Należności poniżej standardu	29.84	164.62	0.00	238.74	103.96	29.84
- sektor niefinansowy	29.84	164.62	0.00	238.74	103.96	29.84
Należności wątpliwe	12.18	23.93	0.00	22.54	10.79	12.18
- sektor niefinansowy	12.18	23.93	0.00	22.54	10.79	12.18
Należności stracone	12 648.42	7 574.15	-2 694.82	1 734.61	9 503.71	12 648.42
- sektor finansowy	0.00	0.21	0.00	0.21	0.00	0.00
- sektor niefinansowy	12 648.42	7 573.94	-2 694.82	1 734.40	9 503.71	12 648.42
Rezerwy celowe ogółem	12 694.25	7 773.70	-2 694.82	2 005.77	9 621.13	12 694.25

9 Aktywa wolne od obciążeń

Bank Spółdzielczy w Gliwicach nie posiada składników uznawanych za obciążone.

10 Korzystanie z ECAI

Bank Spółdzielczy w Gliwicach nie korzysta z ocen nadanych przez ECAI.

11 Ekspozycja na ryzyko rynkowe

Mając na względzie charakter działalności Bank Spółdzielczy w Gliwicach może identyfikować potencjalną ekspozycję wyłącznie na ryzyka walutowe. Na dzień 31.12.2022 roku nie powstały okoliczności determinujące wyznaczenie wymogu w przedmiotowym zakresie.

12 Ryzyko operacyjne

System zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku Spółdzielczym w Gliwicach oparty jest o wytyczne wynikające ze znowelizowanej w styczniu 2013 r. Rekomendacji M

oraz obowiązującego od 1 stycznia 2014 r. tzw. pakietu CRD IV/CRR. Przejawia się to jasnym określeniem kompetencji i zadań w zakresie nadzorowania i kontroli systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, jak również w zakresie realizacji procesu zarządzania tym ryzykiem.

Podstawy funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym wyznaczają:

1. Strategia zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku Spółdzielczym w Gliwicach, w której określono istotę i cel zarządzania ryzykiem operacyjnym, organizację zarządzania ryzykiem operacyjnym, ogólne zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym, a także profil ryzyka operacyjnego oraz tolerancję/ apetyt na ryzyko operacyjne;
2. Polityka zarządzania ryzykiem operacyjnym – zawierająca opis struktury organizacyjnej oraz zamierzenia służące redukcji ryzyka operacyjnego.

Skuteczne zarządzanie ryzykiem operacyjnym Banku realizuje następująca struktura organizacyjna:

- 1) Rada Nadzorcza Banku;
- 2) Zarząd Banku, w tym Prezes Zarządu pełniący bezpośredni nadzór nad ryzykiem operacyjnym;
- 3) Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (KZAiP);
- 4) Zespół ds. Ryzyk i Analiz, a w jego ramach Komórka ds. zarządzania ryzykiem operacyjnym;
- 5) Dyrektorzy/Kierownicy jednostek/komórek organizacyjnych;
- 6) Dział Kontroli Wewnętrznej;
- 7) Audyt wewnętrzny realizowany w ramach Systemu Ochrony Instytucjonalnej.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmuje identyfikację, pomiar, limitowanie, monitorowanie, raportowanie oraz redukowanie tego ryzyka i jest realizowany w sposób ciągły, w oparciu o Instrukcję zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Na dzień 31.12.2022 identyfikacja zdarzeń ryzyka operacyjnego odbywa się w oparciu o wykaz zdarzeń rejestrowanych poprzez moduł ryzyko operacyjne „Rejestr incydentów Ryzyka Operacyjnego RIRO” stanowiącego integralną część systemu finansowo księgowego. Identyfikacja zdarzeń ryzyka operacyjnego opiera się również na badaniu poziomu Kluczowych Wskaźników Ryzyka KRI oraz na analizie przeprowadzonych działań samooceny (ankiety samooceny).

W Banku określono wartości progowe (limity) ryzyka operacyjnego wyrażone za pomocą wartości KRI. Wartości progowe KRI wyznacza się na podstawie informacji o ryzyku operacyjnym Banku oraz na podstawie historycznych obserwacji stanu parametrów wrażliwych na występowanie ryzyka operacyjnego.

Poziom ryzyka operacyjnego jest monitorowany we wszystkich obszarach działania Banku.

System raportowania poziomu ryzyka operacyjnego obejmuje informację miesięczną dla Zarządu, Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami i kwartalną dla Rady Nadzorczej Banku na temat narażenia Banku na ryzyko operacyjne. Informacja ta zawiera:

- a) analizę rejestru zdarzeń operacyjnych;
- b) macierz bazylejską;
- c) mapę ryzyka operacyjnego;
- d) informację o zdarzeniach zewnętrznych;
- e) zalecenia służące redukcji ryzyka;
- f) analizę strat pośrednich i bezpośrednich w podziale na rodzaje zdarzeń operacyjnych;
- g) analizę wartości i limitów Kluczowych Wskaźników Ryzyka Operacyjnego (KRI);
- h) wyniki testu warunków skrajnych.

W poniższej tabeli przedstawiono wartości progowe strat z tytułu ryzyka operacyjnego w ramach poszczególnych rodzajów zdarzeń, jakie obowiązywały w 2022 roku, straty odnotowane w 2022 roku wg Raportów dotyczących ryzyka operacyjnego oraz ich procentowe wykorzystanie.

Tabela 12. Rodzaje zdarzeń operacyjnych

Rodzaj zdarzenia	Wartość progowa strat z tytułu ryzyka operacyjnego 2022	Kwota zdarzeń w 2022 roku	Procentowe wykorzystanie
1. Oszustwa wewnętrzne	20 tys. zł	0 tys. zł	0.00%
2. Oszustwa zewnętrzne	25 tys. zł	0 tys. zł	0.00%
3. Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	50 tys. zł	37.75 tys. zł	75.49%
4. Klienci, produkty i praktyki operacyjne	20 tys. zł	0.15 tys. zł	0.74%
5. Szkody związane z aktywami rzeczowymi	30 tys. zł	0 tys. zł	0.00%
6. Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	90 tys. zł	4.13 tys. zł	4.58%
7. Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	100 tys. zł	2.69 tys. zł	2.69%
8. Ryzyko prawne	200 tys. zł	0 tys. zł	0.00%

Bank wyliczając wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego stosuje metodę podstawowego wskaźnika BIA. Na dzień 31.12.2022 r. wymóg kształtował się na poziomie 2 509.64 tys. zł.

Zamierzenia Banku Spółdzielczego w Gliwicach służące redukcji ryzyka operacyjnego realizowane są poprzez podejmowanie następujących działań:

- modyfikowanie wewnętrznych aktów normatywnych w aspekcie redukcji ryzyka operacyjnego do poziomu akceptowanego;
- monitorowanie dostosowania organizacji wewnętrznej Banku, związanej z obszarem zarządzania ryzykiem operacyjnym do wymagań Komisji Nadzoru Finansowego;
- monitorowanie wewnętrznych procedur dotyczących zarządzania ryzykiem operacyjnym pod kątem zgodności z obowiązującymi przepisami prawa,
- usprawnianie zarządzania ryzykiem operacyjnym;
- organizacja szkoleń dla pracowników odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem operacyjnym oraz dla pozostałych w zakresie, w jakim generują ryzyko operacyjne;
- monitorowanie mechanizmów kontrolnych w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku jest wspomagany poprzez moduł ryzyko operacyjne „Rejestr incydentów Ryzyka Operacyjnego RIRO” stanowiącego integralną część systemu finansowo księgowego oraz przygotowanymi arkuszami kalkulacyjnymi Ms Excel.

Ponadto Bank w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem operacyjnym przestrzega Polityki zgodności, Polityki bezpieczeństwa informacji, Polityki kadrowej, które są ściśle powiązane z ryzykiem operacyjnym.

Straty z tytułu ryzyka operacyjnego w 2022 roku w kwocie 44.71 tys. zł stanowiły 1.78% wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego obowiązującego na dzień 31.12.2022 r.

13 Ryzyko płynności

Płynność jest jednym z najważniejszych aspektów działalności każdego banku. Utrzymywanie płynności na odpowiednim poziomie jest podstawą egzystencji banku. Płynność banku zapewniona jest przez posiadane środki pieniężne oraz możliwość zamiany niektórych składników majątkowych na pieniądź. Bank wdrożył proces zarządzania ryzykiem płynności, który jest zintegrowany z procesem zarządzania ryzykiem w banku (z uwzględnieniem wpływu pozostałych obszarów ryzyka na profil i skalę ryzyka płynności).

Kluczowy cel procesu zarządzania ryzykiem płynności stanowi zapewnienie możliwości realizowania przez Bank zobowiązań w perspektywie:

- 1) płynności śróddziennej;
- 2) płynności bieżącej;
- 3) płynności w krótkim, średnim i długim okresie;
- 4) warunków normalnych i skrajnych;
- 5) banku;
- 6) rynku.

Bank realizuje cele strategiczne zarządzania ryzykiem płynności poprzez:

- 1) określenie apetytu na ryzyko płynności i wynikającej z niego tolerancji ryzyka płynności oraz profilu ryzyka płynności;
- 2) utrzymywanie wskaźnika płynności krótkoterminowej LCR i wskaźnika płynności długoterminowej NSFR na poziomie minimalnego wymogu regulacyjnego;
- 3) przyjęcie stosownych procedur zarządzania ryzykiem płynności;

- 4) przyjęcie właściwej struktury organizacyjnej procesu zarządzania ryzykiem płynności;
- 5) utrzymywanie odpowiedniej nadwyżki łatwo zbywalnych aktywów w celu zabezpieczenia możliwości przetrwania sytuacji kryzysowych powodujących zwiększone zapotrzebowanie na płynność;
- 6) analizowanie ryzyka płynności analogicznie, jak inne istotne rodzaje ryzyka;
- 7) niedopuszczanie, aby presja wyniku finansowego wpływała negatywnie na skalę i profil ryzyka płynności;
- 8) uwzględnianie wszystkich czynników materializacji ryzyka, również tych charakteryzujących się stosunkowo niską częstotliwością;
- 9) ostrożne uwzględnianie w pomiarze ryzyka płynności, a także planach awaryjnych możliwości pozyskania środków w ramach IPS;
- 10) uwzględnianie w pomiarze płynności śróddziennej tzw. zobowiązań kluczowych, rozumianych jako zobowiązania, z których niewywiązanie się w określonym terminie w ciągu dnia może stanowić zagrożenie dla reputacji banku lub jego działalności;
- 11) wdrożenie skutecznego systemu zarządzania płynnością w poszczególnych horyzontach czasowych.

Bank określa swoje potrzeby płynnościowe zgodnie z założeniami strategicznymi, w oparciu o plany finansowe działalności. Zasadniczą determinantę potrzeb stanowi działalność operacyjna generująca przychody wynikające z obciążania aktywów ryzykiem kredytowym.

Potrzeby płynnościowe Banku są określane przez fakt, iż prowadzi on działalność na ograniczonym obszarze i nie jest elementem szerszej grupy kapitałowej. Przy czym Bank prowadzić działalność w ramach Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Wymaga to zaangażowania istotnych środków obciążonych ryzykiem kredytowym, które może się zmaterializować w kontekście wystąpienia scenariuszy skrajnych. Czynnik ten jest uwzględniany przez Bank w ramach pomiaru ryzyka płynności, w tym w szczególności w ramach przeprowadzanych testów warunków skrajnych.

Podstawowe potrzeby płynnościowe Banku są związane z następującymi typami aktywów obciążonych ryzykiem kredytowym:

- 1) kredyty i pożyczki udzielane klientom detalicznym, przedsiębiorstwom, rolnikom, jednostkom samorządu terytorialnego, wspólnotom mieszkaniowym i instytucjom finansowym. Przedmiotowa struktura uwzględniana jest w przyjętej metodyce pomiaru i monitorowania ryzyka płynności.

- 2) lokaty złożone w ramach rynku międzybankowego, w tym środki zdeponowane w ramach Systemu Ochrony Instytucjonalnej BPS;
- 3) papiery dłużne Skarbu Państwa i Narodowego Banku Polskiego;
- 4) papiery wartościowe (dłużne i własnościowe) stanowiące inwestycje kapitałowe.

Bank uwzględnia również potrzeby płynnościowe wynikające z posiadanego zasobu aktywów trwałych, a także pozycji pozabilansowych o charakterze finansowym i gwarancyjnym. W ramach prowadzonego pomiaru ryzyka płynności Bank uwzględnia konieczność realizacji wszystkich zobowiązań pozabilansowych.

Zasadnicze źródło finansowania potrzeb płynnościowych Banku stanowią depozyty w podziale na a'vista i terminowe, przyjęte w ramach następujących grup klientów:

- 1) klienci detaliczni;
- 2) podmioty gospodarcze, w tym rolnicy i osoby fizyczne prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą;
- 3) jednostki samorządu terytorialnego;
- 4) podmioty finansowe, z wyłączeniem banków.

W szczególności Bank uwzględnia źródła przepływów, przy założeniu ich podziału na część stabilną i niestabilną. Profil przepływów związanych z depozytami stabilnymi wskazuje na ich długoterminowy charakter.

Bank ze względu na charakterystykę swojej działalności nie uwzględnia w pomiarze ryzyka płynności podziału na linie biznesowe. Proces zarządzania ryzykiem płynności ograniczony jest do uwarunkowań krajowych.

Proces analizy zapotrzebowania na płynność uwzględnia warunki normalne, jak i warunki kryzysowe, gdzie założono kryzys wewnętrzny Banku, kryzys zewnętrzny oraz kumulację tych dwóch scenariuszy zdarzeń, z uwzględnieniem dodatkowych czynników wynikających z negatywnego efektu synergii.

Dla określenia przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu aktywów i pasywów Bank wykorzystuje metodę analizy luki płynności, która jest ustalana w oparciu o następujące zasady:

- 1) Bank dokonuje segmentacji aktywów zgodnie z realnymi terminami ich zapadalności;
- 2) Bank dokonuje segmentacji pasywów z uwzględnieniem kryterium podmiotowego i przedmiotowego, zgodnie z szacowanymi terminami ich wymagalności, przy uwzględnieniu statystycznego pomiaru stabilności;

- 3) Segmentacja aktywów i pasywów w kontekście przepływów pieniężnych uwzględnia zmiany uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych (w tym makroekonomicznych);
- 4) Określając pozycje w zakresie ryzyka płynności Bank uwzględnia nieoczekiwaną możliwość zapotrzebowania na płynność będącą skutkiem realizacji zobowiązań pozabilansowych lub skutkiem wzrostu odpływów płynności.

Bank zarządza ryzykiem płynności walutowej. Pomiar ryzyka płynności wykonywany jest dla wszystkich walut łącznie oraz w przypadku gdy udział którejkolwiek z walut przekracza 5% sumy bilansowej bank dokonuje pomiaru ryzyka płynności dla tej waluty oddzielnie. Dodatkowo w ramach zarządzania płynnością śróddzienną Bank zapewnia realizację zobowiązań walutowych dla każdej waluty odrębnie.

Wykorzystywane przez Bank narzędzia zarządzania ryzykiem płynności obejmują w szczególności:

- 1) analizę przepływów w kontekście płynności śróddziennej i dziennej;
- 2) analizę luki płynności i analizę wskaźników płynności, z uwzględnieniem ryzyka koncentracji, zapewniającą możliwość dynamicznego prognozowania przyszłych przepływów pieniężnych, z uwzględnieniem reakcji kluczowych kontrahentów na zmiany warunków;
- 3) analizę stabilności depozytów;
- 4) analizę stabilności zobowiązań pozabilansowych;
- 5) analizę wskaźnika pokrycia wypływów netto płynności LCR;
- 6) analizę wymogu dotyczącego stabilnego finansowania netto NSFR;
- 7) analizę skali i struktury bufora płynności, rozumianego jako nadwyżkę nieobciążonych, wysokiej jakości aktywów płynnych;
- 8) analizę wskaźników wczesnego ostrzegania;
- 9) analizę wykorzystania limitów wynikających z tolerancji ryzyka płynności;
- 10) przeprowadzanie i analizowanie wyników testów warunków skrajnych obejmujących: kryzys wewnętrzny Banku, kryzys zewnętrzny oraz kumulację tych dwóch scenariuszy zdarzeń, z uwzględnieniem dodatkowych czynników wynikających z negatywnego efektu synergii, a także testów wrażliwości oraz testów odwróconych;
- 11) pogłębioną analizę płynności długoterminowej;
- 12) tworzenie i testowanie co najmniej w okresach rocznych planów awaryjnych utrzymania płynności, w korelacji z wynikami testów warunków skrajnych;

- 13) analizę czynników FTP w kontekście wpływu zabezpieczenia przed ryzykiem płynności na rentowność działalności Banku;
- 14) system informacji zarządczej w obszarze ryzyka płynności;
- 15) kontrolę wewnętrzną ryzyka płynności.

Bank realizuje sformalizowaną strategię finansowania zapewniającą dywersyfikację źródeł finansowania działalności. Podstawowy element strategii finansowania stanowi Polityka depozytowa określająca kluczowe źródło finansowania działalności Banku. Dokument Polityki depozytowej jest skorelowany z planami biznesowymi Banku i tym samym jego treść jest spójna ze Strategią działania Banku. Polityka depozytowa określa główne źródła finansowania, z uwzględnieniem ich rozkładu w horyzoncie: krótkoterminowym, średnioterminowym i długoterminowym.

Stosując przyjętą strategię finansowania w kontekście aktywów Bank bierze pod uwagę prowadzenie działalności w ramach Systemu Ochrony Instytucjonalnej Banku BPS. W tym kontekście Bank ogranicza koncentrację wzajemnych zaangażowań ponad poziom determinujący utrzymanie płynności i bezpieczeństwa Systemu.

Struktura organizacyjna banku, zapewnia rozdzielenie funkcji pomiędzy jednostkami:

- 1) przeprowadzającymi transakcje mające wpływ na ryzyko płynności,
- 2) odpowiedzialnymi za monitorowanie i kontrolowanie ryzyka płynności.

W proces zarządzania ryzykiem płynności zaangażowane są następujące organy i pracownicy:

- 1) Rada Nadzorcza – sprawuje nadzór nad zgodnością polityki banku w zakresie podejmowania ryzyka płynności ze strategią i planem finansowym Banku;
- 2) Zarząd Banku, w tym Prezes Zarządu, który pełni nadzór nad zarządzaniem ryzykiem płynności – odpowiada za zorganizowanie skutecznego procesu zarządzania ryzykiem płynności oraz nadzór nad efektywnością tego procesu, wprowadzając w razie potrzeby niezbędne korekty i udoskonalenia. Odpowiada za akceptację i ograniczanie ryzyka płynności;
- 3) Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (KZAiP) – monitoruje, opiniuje zarządzanie ryzykiem płynności w Banku;
- 4) Zespół ds. ryzyk i analiz – uczestniczy w procesie akceptacji i ograniczania ryzyka płynności, opracowuje i aktualizuje metodykę zarządzania ryzykiem płynności, w tym metodykę przeprowadzania testów warunków skrajnych, inicjuje wprowadzanie oraz

rozwijanie narzędzi wspomagających zarządzanie ryzykiem, dokonuje pomiaru i analiz ryzyka płynności oraz sporządza raporty i przedstawia je odpowiednim komórkom Banku;

5) Dział Kontroli Wewnętrznej – nadzoruje metodykę zarządzania ryzykiem płynności w Banku oraz dokonuje przeglądów poprawności realizacji procesu zarządzania tym ryzykiem;

6) Audyt wewnętrzny realizowany w ramach Systemu Ochrony Instytucjonalnej;

7) Dział Finansowo – Księgowy – uczestniczy w procesie zarządzania płynnością śróddzienną, bieżącą, krótkoterminową i średnioterminową, a także płynnością walutową;

8) Pozostałe jednostki organizacyjne Banku – wpływające w sposób pośredni na skalę i profili ryzyka płynności.

Zarząd, w szczególności Prezes Zarządu nadzorujący bezpośrednio proces zarządzania ryzykiem płynności, jest odpowiedzialny za to, aby wszystkie jednostki organizacyjne, których działanie wpływa na płynność Banku, znały zasady polityki i funkcjonowały zgodnie z zatwierdzonymi regulacjami. Poszczególni pracownicy odpowiedzialni za zarządzanie ryzykiem płynności współpracują zarówno z pracownikami, którzy monitorują sytuację rynkową, jak i z pracownikami innych komórek organizacyjnych posiadającymi dostęp do informacji o kluczowym znaczeniu dla zapotrzebowania banku na płynność (np. z pracownikami zarządzającymi ryzykiem kredytowym).

Zarząd co najmniej raz w roku dokonuje oceny Polityki zarządzania ryzykiem płynności pod względem sposobu jej stosowania oraz ewentualnej konieczności wprowadzenia zmian. Zarząd banku informuje Radę o wynikach przedmiotowej oceny. Rada otrzymuje przynajmniej raz w roku sprawozdania Zarządu zawierające informację o realizacji zasad Polityki. Zarząd w okresach miesięcznych, a Rada w okresach kwartalnych analizuje raporty o poziomie płynności banku, ponoszonym przez bank ryzyku płynności, wykorzystaniu limitów wewnętrznych i skutkach decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem płynności. Rada jest niezwłocznie informowana w przypadku potencjalnych problemów płynnościowych w związku z istotnymi zmianami czynników ryzyka, w szczególności:

- 1) wzrastającym kosztem finansowania;
- 2) wzrastającą koncentracją pozycji istotnych dla ryzyka płynności;
- 3) wzrastającą luką płynności;
- 4) zmniejszeniem się dostępu do alternatywnych źródeł finansowania;
- 5) znaczącym i/lub notorycznym przekraczaniem limitów związanych z ryzykiem płynności;

- 6) utrzymującym się spadkiem nadwyżki aktywów o wysokiej płynności;
- 7) zmianami warunków rynkowych, które mogą wskazywać na przyszłe zagrożenia w zakresie płynności.

Dane ilościowe dotyczące ryzyka płynności obejmują między innymi informacje na temat poziomu kształtowania się wskaźnika LCR i NSFR w Banku oraz urealnioną lukę płynności wraz ze wskaźnikami luki płynności. Przedmiotowe dane zaprezentowano w tabelach poniżej.

Tabela 13. Poziom wskaźnika LCR (z depozytem obowiązkowym) oraz wielkości charakterystyczne dla wskaźnika LCR w podziale na kwartały 2022r., dane w tys. zł

Nazwa wielkości	Stan na dzień 31.03.2022r.	Stan na dzień 30.06.2022r.	Stan na dzień 30.09.2022r.	Stan na dzień 31.12.2022r.
Zabezpieczenie przed utratą płynności	113 940.54	134 388.49	115 886.29	140 662.33
Wpływy płynności	80 327.42	76 824.94	66 273.51	73 931.47
Wpływy płynności	30 761.10	36 272.62	23 839.35	23 332.57
Wpływy płynności netto	49 566.32	40 552.32	42 434.16	50 598.90
Wskaźnik pokrycia wypływów płynności netto LCR	2.30	3.31	2.73	2.78

Tabela 14. Poziom wskaźnika NSFR oraz wielkości charakterystyczne dla wskaźnika NSFR w 2022r.

Nazwa wielkości	Stan na dzień 31.03.2022r.	Stan na dzień 30.06.2022r.	Stan na dzień 30.09.2022r.	Stan na dzień 31.12.2022r.
Dostępne stabilne finansowanie	490 744.76	515 339.96	486 868.10	528 865.48
Wymagane stabilne finansowanie	406 183.27	418 970.27	406 845.77	440 408.38
Wskaźnik stabilnego finansowania netto NSFR	1.21	1.23	1.20	1.20

Dane na temat urealnionej luki płynności i wskaźników luki zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela 15. Urealniona luka płynności na dzień 31.12.2022 r. w tys. zł

	a'vista	od 1 do 7 dni	od 7 d do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesięcy	od 3 do 6 miesięcy	od 6 m do 1 roku	od 1 r do 2 lat	od 2 do 5 lat	od 5 do 10 lat	od 10 do 20 lat	powyżej 20 lat
LUKA - pozycje bilansowe											
Aktywa skumulowane	78 726.65	174 518.77	219 538.59	225 814.75	233 961.92	265 738.63	329 851.42	465 311.01	579 981.36	641 706.62	674 740.34
Pasywa skumulowane	81 523.68	125 257.45	153 175.90	239 790.95	266 347.09	312 231.98	371 848.94	394 340.65	502 074.68	587 548.75	674 740.34
Luka skumulowana	-2 797.03	49 261.32	66 362.69	-13 976.19	-32 385.17	-46 493.36	-41 997.53	70 970.36	77 906.68	54 157.87	0.00
Wskaźniki luki płynności	0.97	1.39	1.43	0.94	0.88	0.85	0.89	1.18	1.16	1.09	1.00
LUKA - pozycje bilansowe + pozabilansowe											
Aktywa skumulowane	78 726.65	174 518.77	219 538.59	225 814.75	233 961.92	265 738.63	329 851.42	465 311.01	579 981.36	641 706.62	674 740.34
Pasywa skumulowane	86 398.65	130 132.42	168 270.50	265 462.13	300 601.78	359 414.87	430 931.89	453 886.99	561 636.27	649 922.79	737 114.38
Luka skumulowana	-7 672.00	44 386.35	51 268.09	-39 647.38	-66 639.86	-93 676.24	-101 080.47	11 424.03	18 345.08	-8 216.16	-62 374.04
Wskaźniki luki płynności	0.91	1.34	1.30	0.85	0.78	0.74	0.77	1.03	1.03	0.99	0.92

Bank przeprowadza testy warunków skrajnych, w tym analizy scenariuszowe dla różnego rodzaju krótkoterminowych i utrzymujących się w czasie, zarówno wewnętrznych, jak i systemowych warunków skrajnych. Zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych określono Instrukcji przeprowadzania testów warunków skrajnych w Banku Spółdzielczym w Gliwicach.

Bank projektuje zasady oraz ustala zakres testów warunków skrajnych uwzględniając między innymi następujące czynniki:

- 1) Skalę ryzyka płynności;
- 2) Skalę i profil innych istotnych obszarów ryzyka;
- 3) Strukturę produktową Banku;
- 4) Strukturę terminową przepływów pieniężnych;
- 5) Konieczność spełnienia nadzorczych miar płynności;
- 6) Możliwość materializacji innego ryzyka w kontekście wpływu na ryzyko płynności;
- 7) Uzależnienie od zewnętrznych źródeł finansowania;
- 8) Uwarunkowania makroekonomiczne, w tym także ich zmienność;
- 9) Uwarunkowania i poziom zaufania na rynku finansowym, w tym także ich zmienność.

Projektowanie założeń testów warunków skrajnych realizowane jest w ramach Zespołu ds. Ryzyk i Analiz. Przyjęte założenia w przedmiotowym zakresie są akceptowane przez

Zarząd Banku. Kształtując założenia testów warunków skrajnych Bank uwzględnia interakcje między różnymi obszarami ryzyka. Zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych podlegają cyklicznym przeglądom w okresach co najmniej rocznych. Częstotliwość ta powinna być zwiększona w przypadku istotnych zmian uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych. Zarząd Banku zapewnia, że testy warunków skrajnych są analizowane odpowiednio konserwatywnie, bez względu na bieżącą sytuację płynnościową banku, a więc także wtedy, gdy dostępność płynności jest nieograniczona. Zarząd Banku dokonuje szczegółowej analizy i omówienia rezultatów przeprowadzonych testów warunków skrajnych. Wyniki przeprowadzonych testów warunków skrajnych są wykorzystywane w procesie zarządzania ryzykiem, a w szczególności w ramach awaryjnych planów płynności oraz w procesie planowania strategicznego Banku.

Przeprowadzane przez Bank testy warunków skrajnych składają się z:

- 1) jednoczynnikowych testów wrażliwości;
- 2) testów scenariuszowych;
- 3) testów odwróconych.

Przyjęte przez Bank scenariusze testów warunków skrajnych są przeprowadzane w trzech wariantach:

- 1) wariant wewnętrzny;
- 2) wariant zewnętrzny;
- 3) wariant łączony uwzględniający dodatkowe czynniki wynikające z negatywnego efektu synergii.

Wyniki testów warunków skrajnych są wykorzystywane w szczególności:

- 1) jako podstawa do podjęcia działań naprawczych bądź mających na celu ograniczenie ekspozycji banku na ryzyko płynności,
- 2) do dostosowania profilu płynnościowego banku do przyjętej tolerancji ryzyka płynności,
- 3) do oceny adekwatności nadwyżki płynności,
- 4) jako istotny wkład w proces kształtowania awaryjnego planu płynności,
- 5) jako element w procesie planowania strategicznego banku,
- 6) jako element codziennej praktyki zarządzania ryzykiem płynności,
- 7) bezpośrednio do ustalania limitów wewnętrznych,
- 8) jako podstawa do dostosowywania i ulepszania regulacji wewnętrznych.

Plany awaryjne w zakresie ryzyka płynności w sferze merytorycznej są spójne ze scenariuszami testów warunków skrajnych i stanowią ich konsekwencję.

14 Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym

Bank Spółdzielczy w Gliwicach posiadał na dzień 31.12.2022 r. następujące instrumenty kapitałowe:

- 1) Udziały Rudzkiej Agencji Rozwoju „Inwestor” sp. z o.o. o wartości nominalnej 20 tys. zł.;

Cel inwestycji: Rudzka Agencja Rozwoju "Inwestor" sp. z o.o. powstała w 1997 roku jako instytucja samofinansująca się, mająca na celu wspieranie i promocję przedsiębiorczości w mieście i regionie. Działalność ukierunkowana jest głównie na problematykę o charakterze publicznym. Mając na względzie przesłanki powołania podmiotu oraz fakt, iż Bank Spółdzielczy w Gliwicach od wielu lat działa prężnie na rudzkim rynku finansując znaczną liczbę podmiotów gospodarczych, podjęto decyzję o bezpośredniej partycypacji w inicjatywie.

- 2) Akcje Banku Polskiej Spółdzielczości Spółka Akcyjna o wartości nominalnej 4 211.64 tys. zł

Cel inwestycji: Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. od wielu lat nieprzerwanie pełni funkcję największego banku zrzeszającego banki spółdzielcze w Polsce. Jest następcą prawnym Gospodarczego Banku Południowo-Zachodniego z siedzibą we Wrocławiu. Akcjonariuszami BPS S.A. są przede wszystkim banki spółdzielcze w nim zrzeszone (ponad 80% akcjonariatu). W tym aspekcie decyzję o objęciu akcji podjął również Bank Spółdzielczy w Gliwicach. Mając na względzie powyższe można stwierdzić, iż podstawa podjęcia przedmiotowej inwestycji nie opiera się wyłącznie na przesłankach finansowych, lecz na szerszym horyzoncie celów gospodarczych.

- 3) Obligacje GANT Development SA serii F – wartość nominalna 843.20 tys. zł – odpis aktualizacyjny 843.20 tys. zł

Cel inwestycji: zyski kapitałowe.

- 4) Udział w Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS o wartości nominalnej 2 tys. zł.

Cel inwestycji: Instrument obligacyjny w związku z uczestnictwem w Systemie Ochrony Instytucjonalnej Banku BPS S.A.

5) Obligacje komunalne

a) Gmina Ornontowice

Serie:

- A20 – 1 875 tys. zł
- E20 – 1 875 tys. zł
- F20 – 1 875 tys. zł

Łącznie: 5 625 tys. zł

Cel inwestycji: zyski kapitałowe

b) Powiat Oświęcimski

Serie:

- D20 – 2 500 tys. zł
- E20 – 2 500 tys. zł
- B21 – 1 500 tys. zł
- C21 – 2 000 tys. zł
- F21 – 2 500 tys. zł

Łącznie: 11 000 tys. zł

Cel inwestycji: zyski kapitałowe

c) Powiat Trzebnicki

- B22 – 2 000 tys. zł
- C22 – 2 000 tys. zł

Łącznie: 4 000 tys. zł

Cel inwestycji: zyski kapitałowe

d) Gmina Oświęcim

Serie:

- A22 – 1 600 tys. zł
- C22 – 3 000 tys. zł
- D22 – 3 000 tys. zł

Łącznie: 7 600 tys. zł

Cel inwestycji: zyski kapitałowe

e) Gmina Wolsztyn

Serie:

- A22 – 1 000 tys. zł
- B22 – 1 000 tys. zł
- C22 – 1 000 tys. zł
- D22 – 1 000 tys. zł
- E22 – 1 000 tys. zł
- F22 – 1 000 tys. zł

Łącznie: 6 000 tys. zł

Cel inwestycji: zyski kapitałowe

f) Gmina Grójec

Serie:

- B22 – 4 000 tys. zł

Łącznie: 4 000 tys. zł

Cel inwestycji: zyski kapitałowe

Na dzień 31.12.2022 Bank posiadał łącznie 38 225 tys. zł obligacji komunalnych. Wszystkie w/w obligacje komunalne nie są przedmiotem obrotu giełdowego.

6) Obligacje korporacyjne

a) KGHM Polska Miedź SA

Nazwy skrócone serii obligacji:

- KGH0629 – 10 850 tys. zł
- KGH0624 – 1 500 tys. zł

Łącznie: 12 350 tys. zł

b) Cyfrowy Polsat SA

Nazwy skrócone serii obligacji:

- CPS0426 – 1 996 tys. zł
- CPS0227 – 280 tys. zł

Łącznie: 2 276 tys. zł

c) PGE SA

Nazwy skrócone serii obligacji:

- PGE0529 – 9 070 tys. zł

d) ENEA SA

Nazwy skrócone serii obligacji:

- ENA0624 – 11 600 tys. zł

e) PZU SA

Nazwy skrócone serii obligacji:

- PZU0727 – 6 200 tys. zł

f) PKO BP SA

Nazwy skrócone serii obligacji:

- PKO0827 – 1 300 tys. zł

g) PKN ORLEN SA

Nazwy skrócone serii obligacji:

- PKN1225 – 11 800 tys. zł

Celem inwestycji we wszystkie w/w obligacje korporacyjne są zyski kapitałowe. Na dzień 31.12.2022 Bank posiadał łącznie 60 596.00 tys. zł obligacji korporacyjnych. Wszystkie w/w obligacje korporacyjne są notowane na rynku regulowanym Catalyst działającym w ramach Giełdy Papierów Wartościowych.

15 Ekspozycje na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym

Bank identyfikuje ryzyko stopy procentowej wyłącznie w portfelu bankowym. Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej stanowi ryzyko wynikające z narażenia aktualnego i przyszłego wyniku finansowego Banku (głównie wyniku odsetkowego) oraz posiadanych kapitałów (funduszy) na niekorzystny wpływ zmian niezależnych od Banku rynkowych stóp procentowych. Ryzyko to objawia się w ramach:

1. ryzyka niedopasowania terminów przeszacowania,
2. ryzyka bazowego,
3. ryzyka opcji klienta.

W wyniku przeprowadzanych cyklicznie pomiarów Bank uznaje ryzyko krzywej dochodowości za nieistotne. Badanie istotności w przedmiotowym zakresie odbywa się w okresach co najmniej rocznych.

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest utrzymanie zmienności wyniku finansowego oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku. Nadrzędnym założeniem realizowanym przez Bank w przedmiotowym zakresie jest utrzymanie niskiej wrażliwości wyniku odsetkowego na zmiany rynkowych stóp procentowych. Bank zachowuje pozycję luki niedopasowania w ramach przyjętych limitów.

Dla potrzeb analizy ryzyka stopy procentowej Bank uwzględnia ryzyko wcześniejszych spłat kredytów i ryzyko zrywalności depozytów. Przedmiotowe wartości podlegają limitowaniu. Bank zakłada, że ich poziom nie będzie przekraczał wspomnianych limitów.

Bank prowadził swoją działalność przy założeniu następujących limitów ryzyka stopy procentowej, obowiązujących na dzień 31.12.2022 r.:

1. 5.50% – w przypadku narażenia funduszy własnych na szokowy wzrost stóp procentowych o 200 punktów bazowych;
2. 5.00% – w przypadku narażenia funduszy własnych na szokowy wzrost stóp procentowych o 200 punktów bazowych;
3. 20% – w przypadku narażenia wyniku odsetkowego na szokowy wzrost stóp procentowych o 200 punktów bazowych;
4. 26% – w przypadku narażenia wyniku odsetkowego na szokowy spadek stóp procentowych o 200 punktów bazowych.
5. 10% – w przypadku narażenia funduszy własnych na szokowy wzrost stóp procentowych o 100 pkt bazowych
6. 10% – w przypadku narażenia funduszy własnych na szokowy spadek stóp procentowych o 100 pkt bazowych

Tabela 16. Narażenie Banku na szokowe wzrosty i spadki stóp procentowych na dzień 31.12.2022 r.

Rodzaj miernika	Poziom miernika 31.12.2022 r.
Luka skumulowana łącznie dla wszystkich aktywów i pasywów wrażliwych	145 543.45 tys.
Iloraz wartości luki skumulowanej do wielkości sumy bilansowej netto	21.57%
Zmiana dochodu odsetkowego w okresie 12-stu miesięcy od dnia analizy,	2 596.62 tys.

wywołana wzrostem stóp procentowych o 200 punktów bazowych	
Zmiana dochodu odsetkowego w okresie 12-stu miesięcy od dnia analizy, wywołana spadkiem stóp procentowych o 200 punktów bazowych	-2 542.23 tys.
Iloraz zmiany dochodu odsetkowego, spowodowanej wzrostem oprocentowania aktywów i pasywów wrażliwych o 200 punktów bazowych, do wartości prognozowanego dochodu odsetkowego w okresie 12 – stu miesięcy	9.40%
Iloraz zmiany dochodu odsetkowego, spowodowanej spadkiem oprocentowania aktywów i pasywów wrażliwych o 200 punktów bazowych, do wartości prognozowanego dochodu odsetkowego w okresie 12 – stu miesięcy	9.21%
Iloraz zmiany dochodu odsetkowego, spowodowanej wzrostem oprocentowania aktywów i pasywów wrażliwych o 200 punktów bazowych, do wartości funduszy własnych na dzień analizy	3.94%
Iloraz zmiany dochodu odsetkowego, spowodowanej spadkiem oprocentowania aktywów i pasywów wrażliwych o 200 punktów bazowych, do wartości funduszy własnych na dzień analizy	3.85%
Iloraz zmiany dochodu odsetkowego, spowodowanej zmianą oprocentowania aktywów i pasywów wrażliwych, których oprocentowanie oparte jest o stopy bazowe o 35 punktów bazowych, do wartości prognozowanego dochodu odsetkowego w okresie 12 – stu miesięcy – test (limit 11%)	4.90%
Iloraz średniej wartości zerwanych w okresie 12-stu miesięcy kalendarzowych poprzedzających datę analizy, depozytów o do stanu depozytów ogółem na dzień analizy (limit 6%)	1.93%
Iloraz wcześniejszych spłat kredytów o stałej stopie procentowej, w okresie 12-stu miesięcy poprzedzających datę analizy, do stanu obliża kredytowego ogółem na dzień analizy (limit 0.50%)	0.06%
Iloraz zmiany dochodu odsetkowego, spowodowanej wzrostem oprocentowania aktywów i pasywów wrażliwych o 100 punktów bazowych, do wartości prognozowanego dochodu odsetkowego w okresie 12 – stu miesięcy	4.70%
Iloraz zmiany dochodu odsetkowego, spowodowanej spadkiem oprocentowania aktywów i pasywów wrażliwych o 100 punktów bazowych, do wartości prognozowanego dochodu odsetkowego w okresie 12 – stu miesięcy	4.69%

Monitorowanie, pomiar i limitowanie ryzyka stopy procentowej w Banku odbywa się w okresach miesięcznych dla pozycji złotych oraz walutowych łącznie. W przypadku, gdy udział jednej z walut obcych przekroczy 5% sumy bilansowej, Bank będzie sporządzał raporty dla tej waluty oddzielnie (w przeliczeniu na PLN).

16 Ekspozycje na pozycje sekurytyzacyjne

Bank Spółdzielczy w Gliwicach nie posiada instrumentów stanowiących pozycje sekurytyzacyjne.

17 Polityka w zakresie wynagrodzeń

W 2022 r. na datę sporządzenia niniejszej informacji w Banku obowiązywała „Polityka wynagrodzeń Banku Spółdzielczego w Gliwicach.”

Polityka wynagrodzeń ma na celu:

- 1) adekwatne wynagradzanie pracowników za wykonaną pracę, a także motywowanie ich do osiągania wysokich wyników oraz realizacji celów strategicznych Banku,
- 2) przyciąganie oraz zatrzymywanie wykwalifikowanych pracowników przy jednoczesnym zachowaniu równowagi pomiędzy przewagą konkurencyjną wynagrodzeń, a rentownością Banku,
- 3) zapewnienie, by system wynagradzania nie stanowił zachęty do podejmowania nadmiernego ryzyka lub niewłaściwej sprzedaży produktów, w szczególności uwzględniał prawa i interesy klientów.

Za monitorowanie poziomu wynagrodzenia zmiennego pracowników oraz zidentyfikowanych pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku odpowiada Zarząd. Co najmniej raz w roku, Zespół ds. Zgodności przeprowadza niezależny przegląd wdrożenia zasad polityki wynagrodzeń w Banku, którego wyniki w postaci raportu wraz z działaniami naprawczymi przedstawia Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej. Zespół ds. Zgodności, w procesie zapewnienia zgodności, dokonuje analizy wpływu polityki w zakresie wynagrodzeń na przestrzeganie przez Bank przepisów ustawowych i wykonawczych, polityk wewnętrznych i zasad podejmowania ryzyka. Rada Nadzorcza dokonuje raz w roku przeglądu zasad wynagradzania ze szczególnym uwzględnieniem danych zawartych w raporcie z monitoringu poziomu wynagrodzeń zmiennych zidentyfikowanych pracowników i raporcie z wdrożenia polityki wynagrodzeń w Banku.

W Banku nie powołano komitetu ds. wynagrodzeń oraz nie korzystano z konsultanta zewnętrznego przy ustalaniu polityki w zakresie wynagrodzeń. Powyższe podyktowane jest skalą prowadzonej przez Bank działalności. Rada Nadzorcza jest organem nadzorującym

politykę wynagrodzeń. Zagadnienia polityki wynagrodzeń omawiane są na posiedzeniach RN. W 2022 roku odbyło się 16 protokołowanych posiedzeń Rady Nadzorczej.

W Banku funkcjonuje system premiowania pracowników, który ma na celu koncentrację działań pracowników na celach ważnych dla Banku, wspierających pożądane z punktu widzenia Banku zachowania. Poziom ustalonych wynagrodzeń z tytułu premii skorelowany jest z wynikami Banku i uwzględnia postawę oraz wkład pracy poszczególnych osób i zespołów w osiągnięcie założonych na dany okres celów.

Bank zgodnie z przyjętą „Polityką wynagrodzeń Banku Spółdzielczego w Gliwicach” zidentyfikował pracowników, o których mowa w art.9ca ust.1 ustawy-prawo bankowe, zgodnie z Rozporządzeniem Delegowanym Komisji (UE) nr 2021/923 z dnia 25 marca 2021 r. uzupełniającym dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE w odniesieniu do kryteriów jakościowych. Prezentowane dane ilościowe dotyczące zmiennych składników wynagrodzeń uwzględniają dane zagregowane bez wyodrębnienia danych informacji członków Zarządu Banku. Ponadto ze względu na ograniczoną grupę osób objętych zasadami kształtowania zmiennych składników wynagrodzeń oraz charakterystykę struktury organizacyjnej banku, która uwzględnia wyłącznie podstawowe linie biznesowe, przedmiotowe dane nie uwzględniają podziału względem kryterium linii biznesowej.

Bank dokonuje w stosownych przypadkach przeglądu katalogu osób zajmujących stanowiska kierownicze, a w przypadku spełnienia przez nowe osoby stosownych kryteriów dokonuje aktualizacji wykazu. Przegląd wykonywany jest w szczególności w przypadku zasadniczych i systemowych zmian w zakresie struktury organizacyjnej Banku.

Stosunek zmiennego wynagrodzenia do stałego wynagrodzenia u zidentyfikowanego pracownika, nie może przekraczać 100% rocznego dochodu w odniesieniu do każdej z osób zajmującej dane stanowisko. Wysokość przyznanych i wypłacanych zmiennych składników wynagradzania Bank uzależnia od zajmowanego stanowiska pracy oraz od sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku.

Oceny efektów pracy członków Zarządu Banku dokonuje Rada Nadzorcza Banku w oparciu o następujące dane ekonomiczne oraz wskaźniki finansowe:

- 1) zysk netto;
- 2) zwrot z kapitału własnego (ROE);
- 3) wskaźnika należności zagrożonych;

- 4) współczynnika kapitałowego TIER 1;
- 5) obliża.

Ocena wymienionych wskaźników dokonywana jest dodatkowo w aspekcie spełnienia przyjętych w banku norm w zakresie strategii zarządzania ryzykiem.

W przypadku pozostałych osób ocenę efektów pracy obejmują:

- 1) dla Głównego Księgowego Banku rzetelne prowadzenie ksiąg rachunkowych Banku w oparciu o zatwierdzone zasady rachunkowości, dbałość o staranne sporządzanie sprawozdań finansowych oraz deklaracji związanych z zobowiązaniami publicznoprawnymi;
- 2) dla Dyrektora ds. Ekonomiczno-Prawnych – realizację zadań związanych z systemem zarządzania oraz wsparciem prawnym działalności Banku.

Bank może ograniczyć lub wstrzymać zmienne składniki wynagrodzenia m.in. w przypadku:

- 1) negatywnej oceny pracy osoby pełniącej stanowisko kierownicze w Banku,
- 2) niespełnienia odpowiednich standardów dotyczących rękojmi bezpiecznego i ostrożnego zarządzania bankiem.

Zmienne składniki wynagrodzeń, ze względu na specyfikę formy organizacyjno-prawnej Banku, nie są wypłacane w instrumentach finansowych. Regulacje Banku nie przewidują wynagrodzenia z odroczoną wypłatą. Poniższa tabela przedstawia zagregowane informacje ilościowe na temat wynagrodzeń pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na działalność Banku z podziałem na wynagrodzenia stałe i zmienne w tys. zł.

Tabela 17. Zagregowane informacje ilościowe na temat wynagrodzeń pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na działalność Banku z podziałem na wynagrodzenia stałe i zmienne w tys. zł

Rodzaj wynagrodzenia	Zarząd Banku	Liczba osób	Pozostali pracownicy, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku	Liczba osób
Wynagrodzenie stałe	1 015.80 tys. zł	3	356.28 tys. zł	2
Wynagrodzenie zmienne	311.88 tys. zł	3	142.28 tys. zł	2

Liczba osób, które otrzymały wynagrodzenie w wysokości co najmniej 1 mln EUR w danym roku obrotowym: dla osób, które otrzymały wynagrodzenia w przedziale między 1 mln EUR a 5 mln EUR – w podziale na przedziały wynagrodzeń o wielkości 500 tys. EUR, a dla osób, które otrzymały wynagrodzenia w kwocie co najmniej 5 mln EUR – w podziale na przedziały wynagrodzeń o wielkości 1 mln EUR. W Banku brak jest osób spełniających powyższe kryteria.

18 Dźwignia finansowa

Zgodnie z postanowieniami art. 451 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. oraz mając na uwadze treść Rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) 2016/200 z dnia 15 lutego 2016 r. ustanawiającego wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do ujawniania informacji Bank ujawnia dane dotyczące wskaźnika dźwigni.

Dźwignia finansowa - oznacza względną – w stosunku do funduszy własnych – wielkość posiadanych przez instytucję aktywów, zobowiązań pozabilansowych oraz zobowiązań warunkowych dotyczących płatności lub dostawy lub dostarczenia zabezpieczenia, z uwzględnieniem zobowiązań z tytułu otrzymanych środków finansowych, zaciągniętych zobowiązań, umów dotyczących instrumentów pochodnych lub umów z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, lecz z wyjątkiem zobowiązań, które można wyegzekwować wyłącznie w przypadku likwidacji instytucji;

Zgodnie ze sprawozdawczością ASIST LR NBP ITS poziom wskaźnika dźwigni finansowej ukształtował się na dzień 31.12.2022 r., na poziomie 11.02% i osiągnął wymagane minimum. Podstawowe czynniki determinujące poziom wskaźnika dźwigni obejmują:

- 1) wartość łącznej ekspozycji, która wyniosła 711 574 tys. zł;
- 2) poziom kapitału TIER 1, który przyjął wartość 64 251.70 tys. zł.

Bank oblicza i raportuje w sprawozdawczości obowiązkowej wskaźnik dźwigni na koniec każdego kwartału kalendarzowego. Przy obecnie przyjętych założeniach i biorąc pod uwagę coroczną ocenę istotności rodzajów ryzyka, Bank ocenia ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej jako ryzyko niskie. Zasady zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni ujęte są w procedurze wewnętrznej „Instrukcja zarządzania ryzykiem dźwigni finansowej”, a jeżeli chodzi o poziom wskaźnika dźwigni, to znajdował się on na bezpiecznym poziomie, przy niewielkich zmianach w okresach kwartalnych – nie jest więc uzasadniony opis czynników wpływających na zmiany jego wielkości.

19 Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego

Bank Spółdzielczy w Gliwicach nie stosuje metody IRB.

20 Stosowanie technik ograniczenia ryzyka

20.1 Zasady i procedury dotyczące kompensowania pozycji bilansowych i pozabilansowych

Bank Spółdzielczy w Gliwicach nie wykorzystuje technik kompensacji pozycji bilansowych i pozabilansowych.

20.2 Zasady i procedury wyceny zabezpieczeń i zarządzania nimi

Bank Spółdzielczy w Gliwicach podejmując decyzję o zaangażowaniu kredytowym dąży do uzyskania pełnego zabezpieczenia o jak najwyższej jakości.

Jakość zaproponowanych zabezpieczeń Bank ocenia według ich płynności, aktualnej wartości rynkowej, dostępu do zabezpieczenia oraz ich wpływu na wysokość ewentualnie tworzonych rezerw celowych.

Ustanawiane zabezpieczenia korespondują z poziomem ryzyka, związanego z ekspozycją kredytową. Umowy dotyczące zabezpieczeń ekspozycji kredytowych podlegają monitorowaniu pod kątem ekonomicznym i prawnym.

W celu zmniejszenia ekspozycji Banku na ryzyko kredytowe, przy ustanawianiu prawnego zabezpieczenia stosuje się zasadę dywersyfikacji, zarówno w zakresie zabezpieczeń rzeczowych, jak i osobistych.

Prawne zabezpieczenie wierzytelności Banku stanowi potencjalne wtórne źródło spłaty tej wierzytelności. Z tego względu wartość rynkowa przyjętych zabezpieczeń jest systematycznie aktualizowana przez pracowników Banku, w ramach prowadzonego monitoringu.

Oceniając przedmiot zabezpieczenia Bank uwzględnia wartość zabezpieczenia możliwą do uzyskania podczas ewentualnego postępowania windykacyjnego, biorąc pod uwagę ograniczenia prawne, ekonomiczne oraz inne mogące wpływać na rzeczywistą możliwość zaspokojenia się Banku.

Zgodnie z postanowieniami Rekomendacji S Komisji Nadzoru Finansowego podstawowy miernik adekwatności zabezpieczenia wykorzystywany przez Bank stanowi wskaźnik LtV. W przedmiotowym zakresie przyjęto maksymalne poziomy LtV, zarówno na etapie udzielania ekspozycji kredytowej, jak i w całym okresie kredytowania. Poziom przedmiotowego parametru ustalany jest między innymi w oparciu o analizę skuteczności stosowania danego typu zabezpieczenia.

20.3 Opis głównych rodzajów zabezpieczeń przyjmowanych przez Bank

Bank Spółdzielczy w Gliwicach stosuje następujący katalog prawnych zabezpieczeń ekspozycji kredytowych:

- 1) weksel in blanco;
- 2) kaucja pieniężna;
- 3) blokada środków pieniężnych na rachunku bankowym wraz z pełnomocnictwem do dysponowania tym rachunkiem;
- 4) poręczenie według prawa cywilnego;
- 5) poręczenie wekslowe;
- 6) gwarancja;
- 7) przelew wierzytelności na zabezpieczenie;
- 10) cesja praw z umów ubezpieczenia;

- 11) przewłaszczenie na zabezpieczenie rzeczy oznaczonych co do gatunku/przeniesienie własności;
- 12) przewłaszczenie na zabezpieczenie rzeczy oznaczonych co do tożsamości/przeniesienie własności;
- 13) zastaw rejestrowy;
- 14) zastaw zwykły;
- 15) zastaw finansowy;
- 16) blokada rachunku inwestycyjnego
- 17) hipoteka;
- 18) hipoteka przymusowa;
- 19) oświadczenie o poddaniu się egzekucji;
- 20) przystąpienie do długu;
- 21) ubezpieczenie kredytu;
- 22) portfelowa gwarancja de minimis.

Główne rodzaje zabezpieczeń stosowanych przez Bank Spółdzielczy w Gliwicach obejmują w szczególności:

1) weksel własny in'blanco

Weksel jest papierem wartościowym o ściśle określonej przez prawo wekslowe formie charakteryzującej się tym, że umieszczenie na nim podpisu powoduje powstanie zobowiązania wekslowego. W celu zabezpieczenia wierzytelności Bank może przyjąć od dłużnika lub osoby trzeciej jeden lub kilka weksli własnych in blanco. Bank przyjmuje weksle wyłącznie z deklaracją wekslową.

2) hipoteka umowna

W celu zabezpieczenia oznaczonej wierzytelności wynikającej z określonego stosunku prawnego można nieruchomości obciążyć prawem, na mocy którego wierzyciel może dochodzić zaspokojenia z nieruchomości bez względu na to, czyją stała się własnością, i z pierwszeństwem przed wierzycielami osobistymi właściciela nieruchomości (hipoteka).

Przedmiotem hipoteki może być także:

- a) użytkowanie wieczyste wraz z budynkami i urządzeniami na użytkowanym gruncie stanowiącymi własność użytkowania wieczystego;
- b) spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu;
- c) wierzytelność zabezpieczona hipoteką.

3) zastaw rejestrowy

Wierzytelności Banku można zabezpieczyć zastawem rejestrowym na rzeczach ruchomych, a także na prawach majątkowych, jeżeli są zbywalne. Rzeczy obciążone zastawem lub papiery wartościowe czy inne dokumenty dotyczące praw obciążonych takim zastawem mogą być pozostawione w posiadaniu zastawcy lub osoby trzeciej wskazanej w umowie o ustanowieniu zastawu rejestrowego, jeżeli wyraziła na to zgodę.

4) przeniesienie prawa własności – przewłaszczenie

Zabezpieczenie wierzytelności Banku może nastąpić w drodze przeniesienia na Bank przez dłużnika lub osobę trzecią (przewłaszczającego) prawa własności rzeczy ruchomych lub papierów wartościowych, do czasu spłaty zadłużenia wraz z należnymi odsetkami, prowizją i innymi kosztami Banku. Przedmiotem przewłaszczenia mogą być m.in. następujące rzeczy ruchome:

- a) oznaczone co do tożsamości (maszyny, urządzenia, pojazdy mechaniczne zarejestrowane w Polsce itp.);
- b) oznaczone, co do gatunku (surowce, półfabrykaty, wyroby gotowe, towary przeznaczone do sprzedaży);
- c) papiery wartościowe;
- d) zbiór rzeczy.

20.4 Główne rodzaje gwarantów i kontrahentów kredytowych instrumentów pochodnych

Bank Spółdzielczy w Gliwicach nie jest zaangażowany w przedmiotowy zakres instrumentów.

20.5 Informacje na temat koncentracji w zakresie ograniczania ryzyka kredytowego

Bank dokonuje pomiaru ryzyka koncentracji stosowanych prawnych form zabezpieczeń ekspozycji kredytowych. Wyniki analizy w przedmiotowym zakresie przedstawiono poniżej.

Tabela 18. Koncentracja prawnych zabezpieczeń na dzień 31.12.2022 r.

Lp.	Nazwa zabezpieczenia	Wartość w tys. zł	Udział % zaangażowania w funduszach własnych Banku
1	Hipoteka na nieruchomości mieszkalnej	109 774.81	166.40%
2	Przewłaszczenie	3 904.29	5.92%
3	Zastaw	7 498.51	11.37%
4	Cesja należności z faktur i kontraktów	12 215.53	18.52%
5	Cesja wierzytelności umowy ubezpieczenia	85 156.42	129.09%
6	Weksel In blanco	1.54	0.00%
7	Blokada Środków na rachunku	0.00	0.00%
8	Kaucja	131.70	0.20%
9	Hipoteka na nieruchomości niezamieszkałej	98 918.57	149.95%
10	Przystąpienie do długu	0.01	0.00%
11	Poręczenie, gwarancja	498.85	0.76%
12	Pełnomocnictwo do rachunku	1.06	0.00%
13	Weksel	0.00	0.00%
14	Umowa o przejęcie długu	0.00	0.00%
15	Pozostałe	110 927.19	168.15%

21 Stosowanie metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego

Bank Spółdzielczy w Gliwicach nie stosuje metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego.

22 Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego

Bank Spółdzielczy w Gliwicach nie stosuje wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego.

23 Podsumowanie

Bank Spółdzielczy w Gliwicach prowadzi działania o charakterze permanentnym mające na celu stałe doskonalenie procesów zarządzania ryzykiem. Właściwa korelacja czynności operacyjnych z poziomem narażenia na ryzyko związane z działalnością Banku jest gwarancją dynamicznego i długookresowego rozwoju.

Informacje zawarte w niniejszym dokumencie sporządzono w oparciu o sprawozdanie finansowe Banku Spółdzielczego w Gliwicach za rok 2022 i według stanu na dzień 31.12.2022 r.